

**XX MSKN - „ECONOMICS AND SOCIAL SCIENCES
IN THE 21ST CENTURY CRISES”**

CERTIFICATE

Mrs Eni Setyowati

representing the UIN Sayyid Ali Rahmatullah Tulungagung

**took part in the 20th International Student Scientific Conference by declaiming a science report
entitled *The Success of Indonesian Ecotourism With Ecological And Conservation Approach
in The Post Covid-19.***

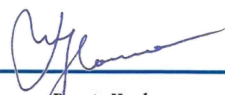
The conference was held remotely on the ZOOM platform on March 13-16 and on-site on
March 17, 2023 at the Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willego Brandta.

**During the Conference we were able to hear 73 speakers from
29 Universities in Poland and 11 speakers from 5 Universities allocated abroad:**

UIN Sayyid Ali Rahmatullah Tulungagung (Indonesia) – 6 ppl.
Bingham University (Nigeria) – 2 ppl.
Lwowski Narodowy Uniwersytet Medycyny Weterynaryjnej
i Biotechnologii im. Stefana Grzyckiego (Ukraine) – 1 pers.
An-Nisaa' Hospital Blitar (Indonesia) – 1 pers.
Universidad del Norte (Colombia) – 1 pers.
University of Wrocław – 11 ppl.
Adam Mickiewicz University in Poznań – 6 ppl.
Kraków University of Economics – 4 ppl.
University of Szczecin – 3 ppl.
Poznań University of Economics and Business – 3 ppl.
Bydgoszcz University of Science and Technology – 3 ppl.
University of Rzeszów – 3 ppl.
Jan Wyżykowski University – 3 ppl.
University of Warsaw – 2 ppl.
Wrocław University of Economics and Business – 2 ppl.
University of Warmia and Mazury in Olsztyn – 2 ppl.
Nicolaus Copernicus University in Toruń – 2 ppl.

Jagiellonian University – 2 ppl.
Polish Academy of Sciences – 1 pers.
Vistula University – 1 pers.
Poznań University of Technology – 1 pers.
University of Łódź – 1 pers.
Białystok University of Technology – 1 pers.
Pedagogical University of Kraków – 1 pers.
University of Economics in Katowice – 1 pers.
University of Gdańsk – 1 pers.
University of Opole – 1 pers.
General Tadeusz Kościuszko Military University
of Land Forces – 1 pers.
Cracow University of Technology – 1 pers.
SGH Warsaw School of Economics – 1 pers.
Gdańsk University of Technology – 1 pers.
SWPS University – 1 pers.
University of Białystok – 1 pers.
The John Paul II Catholic University of Lublin – 1 pers.

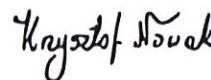
The Conference was organised by Institute of Economics of the University of Wrocław (UWr), Institute of Sociology (UWr), the Willy Brandt Center for German and European Studies (UWr), Naukowe Koło Ekonomistów (UWr) and Koło Naukowe Interdyscyplinarnych Działań Europejskich (UWr).

Deputy Head
of The Institute of Economics of UWr
Dr. Magdalena Homa

Supervisor of The Naukowe Koło
Ekonomistów (NKE) of UWr
Dr. Justyna Ziobrowska-Sztuczka

The President of The Naukowe Koło
Ekonomistów (NKE) of UWr
Krzysztof Nowak

Organisers:

Honorary Patrons:

Media Patronage:

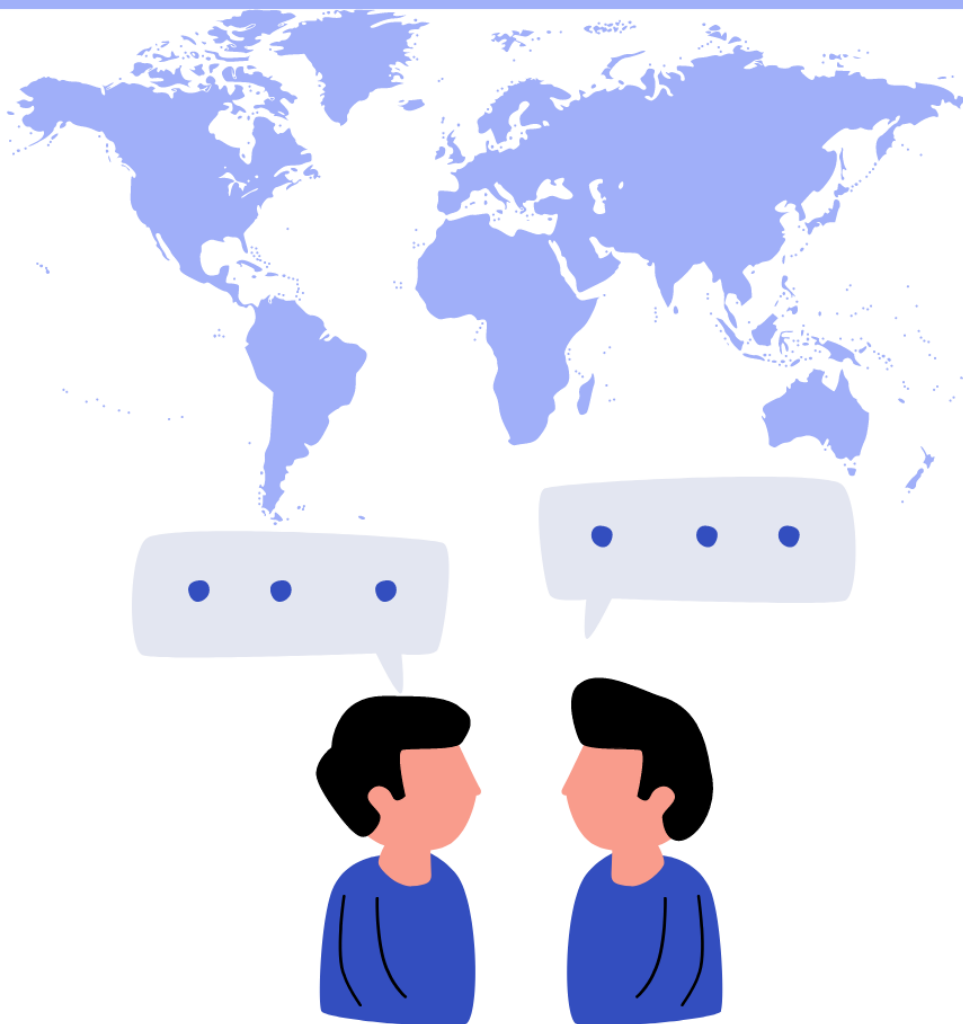
Patrons:

Sponsors:

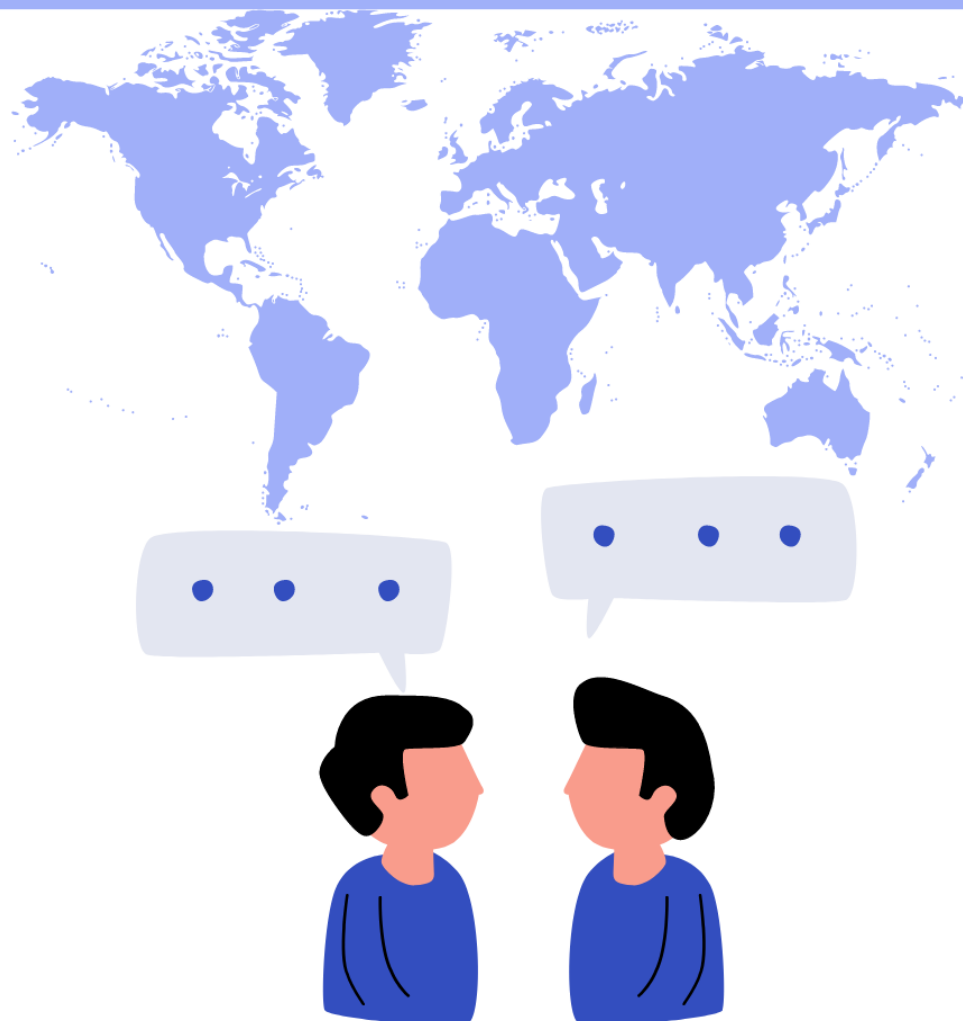

KSIĘGA ABSTRAKTÓW

Ekonomia i nauki społeczne wobec kryzysów XXI w.

Book of Abstracts

Economics and Social Sciences Over the 21st Century's Crises

Spis treści

SPIS TREŚCI	4
KOMITET ORGANIZACYJNY I PATRONI	7
JAK WZIĄĆ UDZIAŁ W KONFERENCJI?	13
HOW TO PARTICIPATE IN THE CONFERENCE?	14
ABSTRAKTY/ABSTRACTS	15
MIĘDZYNARODOWE UNIKANIE OPODATKOWANIA - EROZJA BAZY PODATKOWEJ PAŃSTWA	15
ASSESSMENT OF THE SIMILARITY BETWEEN THE BUSINESS CYCLES PHASES.....	16
CZY CHINY MOGĄ ZMIENIĆ AFRYKĘ W NASTĘPNĄ „FABRYKĘ ŚWIATA”?.....	17
EKSPANSYWNA POLITYKA MONETARNA I FISKALNA PODCZAS PANDEMII COVID-19. UJĘCIE GLOBALNE	18
KRYZYS SZANSĄ NA ROZWÓJ - FORMY WSPARCIA DLA NOWYCH PRZEDSIĘBIORCÓW	19
BIOGAZ – GAZ ODNAWIALNY STABILIZUJĄCY KRYZYS ENERGETYCZNY	20
WPLYW KRYZYSU ENERGETYCZNEGO NA SAMORZĄDOWĄ POLITYKĘ INWESTYCYJNĄ.....	21
ROSYJSKA INWAZJA NA UKRAINĘ I KRYZYS ENERGETYCZNY W NIEMCZACH	22
PRZYCZYNY KRYZYSÓW NIECYKLICZNYCH I SKUTKI DLA GOSPODARKI UKRAINY	23
PROBLEMATYKA ROZPADU FEDERACJI ROSYJSKIEJ, JAKO HIPOTETYCZNE ZAKOŃCZENIE WOJNY NA UKRAINIE.....	24
FUNKCJA JĘZYKA ROSYJSKIEGO W PRZEMÓWIENIACH WOŁODYMYRA ZEŁEŃSKIEGO W KONTEKŚCIE KRYZYSU W DONBASIE ORAZ ROSYJSKIEJ INWAZJI NA UKRAINĘ.....	25
SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ BIZNESU, A ZACHOWANIA KONSUMENTÓW NA RYNKU PRODUKTÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W OKRESIE KRYZYSU	26
SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ BIZNESU W CZASACH KRYZYSU - CASE STUDY	27
ZACHOWANIA POLSKICH NABYWCÓW WOBEC KRYZYSU INFLACYJNEGO	28
WPLYW KRYZYSU KLIMATYCZNEGO NA NOWOCZESNE BUDOWNICTWO.	29
BUDOWNICTWO WOBEC KRYZYSÓW XXI WIEKU. STUDIUM POLSKIEGO SEKTORA BUDOWLANEGO	30
ZMIANY W POLSKIM SYSTEMIE PODATKOWYM W OBLCZU WSPÓŁCZESNYCH SYTUACJI KRYZYSOWYCH.....	31
ZARZĄDZANIE KADRAMI W KRYZYSIE COVID-19.....	32
ROZWIĄZANIA ANTYKRYZYSOWE OBEJMUJĄCE PRZEDSIĘBIORSTWA WOBEC STAGNACJI GOSPODARCZEJ WYWOŁANEJ PANDEMIĄ COVID-19 W LATACH 2020-2022	33
WPLYW LEAN MANAGEMENT NA KONDYCJĘ FIRM W ZWIĄZKU Z KRYZYSEM WYWOŁANYM PANDEMIĄ COVID-19.....	35
WPLYW PANDEMII COVID-19 NA RENTOWNOŚĆ I STABILNOŚĆ POLSKIEGO SEKTORA BANKOWEGO	36
KRYZYS MĘSKOŚCI VERSO ARCHETYP BOHATERA, A KSZTAŁTOWANIE WIZERUNKU PRODUKTU SPORTOWEGO	37

INSTYTUCJONALNE PRAKTYKI BUDOWANIA DIALOGU MIĘDZYPOKOLENIOWEGO W ŚWIELE WYZWAŃ STARZEJĄCEGO SIĘ SPOŁECZEŃSTWA	38
INFODEMIA, CZYLI EPIDEMIA W CZASACH „POST-PRAWDY”	39
O KRYZYSIE DIALOGICZNIE KONSTYTUOWANEJ KONDYCJI LUDZKIEJ W KONTEKŚCIE TRANSFORMACJI CYFROWEJ USŁUG PUBLICZNYCH.	40
KRYZYSY XXI WIEKU W UJĘCIU WYBRANYCH SZKÓŁ EKONOMII HETERODOKSYJNEJ	41
CZŁOWIEK W SYTUACJI EGZYSTENCJALNEGO KRYZYSU	42
KRYZYS ODPOWIEDZIALNOŚCI PRAWNEJ ZA SZKODY WYRZĄDZONE PRZEZ SZTUCZNĄ INTELIGENCJĘ	43
ONTOLOGICZNY I EPISTEMOLOGICZNY STATUS GRANICY W OBlicZU EKOCYDU I GENOCYDU	44
ŚWIATOWY KRYZYS FINANSOWY JAKO WYZWANIE DLA TEORII EKONOMII	45
REPUBLIKA KAZACHSTANU WOBEC EPIDEMII COVID-19 I WOJNY NA UKRAINIE.....	46
KRYZYSY W KONFLIKCIE O GÓRSKI KARABACH PO WOJNIE KARABASKIEJ Z 2020 ROKU - ANALIZA SYTUACJI I PERSPEKTYWY JEJ ROZWOJU	47
PRZYCZYNY I SKUTKI ROZŁAMU CYWILIZACYJNEGO W NIEMCZECH W ŚWIELE BADAŃ CZASOPISMA <i>OPOKA W KRAJU</i>	48
POLITYCY W SIECI W OBlicZU KRYZYSU? BEZPOŚREDNI MARKETING POLITYCZNY W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH JAKO ŹRÓDŁO WIEDZY O SPOŁECZNYCH REPREZENTACJACH.	49
ROZWÓJ CYFRYZACJI W KRAJACH AFRYKAŃSKICH WOBEC WYZWAŃ SPOŁECZNYCH I EKONOMICZNYCH - ANALIZA NA PRZYKŁADZIE CYFROWYCH PŁATNOŚCI	50
KSZTAŁTOWANIE OFERTY MIEJSKIEJ KIEROWANEJ DO GRUPY CYFROWYCH NOMADÓW.....	51
HUMAN ROBOT INTERACTION – OBSZAR, KTÓRY ZMIENIA WSPÓŁCZESNE ORGANIZACJE.	52
PRAKTYKI PRZEDSIĘBIORSTW W ZAKRESIE ZIELONEGO ZARZĄDZANIA ZASOBAMI LUDZKIMI W OKRESIE PANDEMII COVID-19 W ŚWIADOMOŚCI PRACOWNIKÓW	53
JAK PRZEPISY DOTYCZĄCE CIENKIEJ KAPITALIZACJI WPŁYNĘŁY NA STRUKTURĘ FINANSOWANIA PRZEDSIĘBIORSTW W POLSCE W LATACH 2018-2021?	54
DŁUGOOKRESOWE CYKLE KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ WOBEC KRYZYSÓW I ZMIAN W XXI WIEKU.....	55
CBDC JAKO ELEMENT WALKI Z WYKLUCZENIEM FINANSOWYM	56
MIĘDZYPLCIOWA LUKA PŁACOWA A PROBLEM SEGREGACJI ZAWODOWEJ	57
ZMIANA PODEJŚCIA DO ŻYCIA POKOLENIA PRZEŁOMU WIEKÓW I JEJ WPŁYW NA RYNEK PRACY.....	58
WSPÓŁCZESNY KRYZYS ZATRUDNIENIA. POKOLENIE Z A OCZEKIWANIA PRACODAWCÓW.....	59
POLITYKA BANKÓW CENTRALNYCH W OBlicZU KONFLIKTU ROSYJSKO-UKRAIŃSKIEGO.....	60
WPŁYW SANKCJI GOSPODARCZY NA KONDYCJĘ EKONOMICZNĄ FEDERACJI ROSYJSKIEJ. ANALIZA PORÓWNAWCZA SANKCJI Z LAT 2014 ORAZ 2022.....	61
EUROPEJSKI SEKTOR WĘGLA KAMIENNEGO W TRAKCIE KRYZYSU PANDEMICZNEGO I WOJENNEGO: URATOWANY, POGRZEBANY CZY ZOMBIFIKOWANY?.....	62

PRZEDSIĘBIORCZY KRAJOBRAZ POLSKI W PERSPEKTYWIE KRAJU FRONTOWEGO W GLOBALNYM KONFLIKCIE	64
KRYZYS WIARY I MORALNOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ JAKO PRZYCZYNEK ZMIAN POLITYCZNYCH	65
JAKIE UWARUNKOWANIA PSYCHOLOGICZNE WIĄŻĄ SIĘ Z CZĘSTOŚCIĄ ZACHOWAŃ PROEKOLOGICZNYCH MŁODYCH POLAKÓW?.....	67
STARZEJĄCE SIĘ SPOŁECZEŃSTWO JAKO WYZWANIE SPOŁECZNE POLSKI.....	68
SYTUACJA I UWARUNKOWANIA ROZWOJU KARIERY ZAWODOWEJ MŁODYCH POLEK W PERSPEKTYWIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU	69
COST AND BENEFIT ANALYSIS OF A CURRENCY CHANGE TO EURO IN POLAND, WITH RESPECT TO RUSSIA'S 2022 UKRAINE INVASION	70
THE IMPACT OF THE DIFFERENCES IN THE VALUES OF RUPIAH AND BATH ON THE DAILY LIVING PROCESS OF THAI STUDENTS STUDYING INDONESIAN AT UIN SATU	71
UNIVERSAL BASIC INCOME AS A WAY TO FIGHT POVERTY	72
THE CHALLENGES FOR JAPANESE ECONOMY AT THE BEGINNING OF 21 ST CENTURY	73
THE SUCCESS OF INDONESIAN ECOTOURISM WITH AN ECOLOGICAL AND CONSERVATION APPROACH IN THE POST COVID-19	74
EMERGENCE OF MEDIA ENTREPRENEURSHIP IN NIGERIA: PROSPECTS, PROBLEMS AND FUTURE.....	75
CYBERLAW THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR IN CYBERSPACE	76
POLITICS OF CITIZENSHIP IN STRENGTHENING INDONESIAN SOCIAL CAPITAL DURING THE COVID-19 PANDEMIC	77
SEXUAL VIOLENCE, STD/STI AND ADOLESCENT PREGNANCY IN COLOMBIA: EXAMINING ATTITUDES AND SEX EDUCATION TRAINING OF TEACHERS	78
WHAT CAN WE LEARN FROM CRISES: PARADIGM SHIFTS IN THE 21 ST CENTURY	79
TECHNOLOGICAL UNEMPLOYMENT AND A CRISIS OF HUMANITY – SCENARIOS OF OCCUPYING OUR TIME IN THE JOBLESS WORLD	80
MIGRATIONS AS A RESULT OF AN IMBALANCE IN THE ECONOMIC SPHERE. THE EXAMPLE OF UKRAINIAN MIGRANTS TO POLAND IN LEGAL, POLITICAL, AND SOCIAL ASPECTS	81

KOMITET ORGANIZACYJNY I PATRONI

Organizatorami XX MSKN jest Naukowe Koło Ekonomistów Uniwersytetu Wrocławskiego wraz z Instytutem Nauk Ekonomicznych UWr, Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. W. Brandta UWr, Instytutem Socjologii UWr oraz Kołem Naukowym Interdyscyplinarnych Działań Europejskich UWr

dr Magdalena Homa – Opiekunka Naukowego Koła Ekonomistów

dr Justyna Ziobrowska-Sztuczka - Opiekunka Naukowego Koła Ekonomistów

dr Maciej Olejnik – Opiekun Koła Naukowego Interdyscyplinarnych Działań Europejskich

Krzysztof Nowak – Prezes NKE

Karolina Wasiukiewicz – Prezeska KN IDE

Magdalena Radwan – Wiceprezeska NKE

Daria Bojanowicz - Wiceprezeska ds. Projektów KN IDE

Julia Wrotyńska - Wiceprezeska ds. Promocji KN IDE

Dominika Wiśniewska - Sekretarzyna KN IDE

Dominika Gunzer – Członkini NKE

Maksymilian Sobotka – Członek NKE

Łukasz Bubczyk – Członek NKE

mgr Ewa Zając – Członkini KN IDE

Anna Shostak – Członkini KN IDE

Ariadna Hyrczyk – Członkini KN IDE

Kinga Bil – Członkini KN IDE

Maja Włodarczyk – Członkini KN IDE

Karolina Krukowska - Członkini KN IDE

Marcelina Zielińska - Członkini KN IDE

Martyna Sułkowska - Członkini KN IDE

Oliwia Turek - Członkini KN IDE

Marta Piekarska - Członkini KN IDE

Klaudia Kucharzak - Członkini KN IDE

mgr Wiktoria Morawska – Członkini honorowa KN IDE, członkini honorowa NKE

mgr Anna Biernacka - Członkini honorowa KN IDE

KOMITET NAUKOWY

dr hab. Katarzyna Dojwa-Turczyńska prof. UWr - Uniwersytet Wrocławski, Instytut Socjologii

dr hab. Dorota Majka-Rostek prof. UWr - Uniwersytet Wrocławski, Instytut Socjologii

dr hab. Julita Makaro prof. UWr - Uniwersytet Wrocławski, Instytut Socjologii

dr Aleksandra Drabina-Różewicz - Uniwersytet Wrocławski, Instytut Socjologii

dr Magdalena Homa – Uniwersytet Wrocławski, Instytut Nauk Ekonomicznych

dr Jolanta Kluba

dr Maciej Olejnik - Uniwersytet Wrocławski, Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy’ego Brandta

dr Aneta Uss-Lik - Uniwersytet Wrocławski, Instytut Socjologii

dr Justyna Ziobrowska-Sztuczka – Uniwersytet Wrocławski, Instytut Nauk Ekonomicznych

mgr Anna Biernacka – Uniwersytet Wrocławski, Instytut Socjologii

mgr Wiktoria Morawska – Polska Akademia Nauk, Instytut Filozofii i Socjologii

mgr Szymon Pilch – Uniwersytet Wrocławski, Instytut Socjologii

mgr Ewa Zając - Uniwersytet Wrocławski, Kolegium Doktorskie Nauk o Polityce i Administracji, Instytut Studiów Międzynarodowych

ORGANIZATORZY

**INSTYTUT NAUK
EKONOMICZNYCH**
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii

INSTYTUT SOCJOLOGII
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

PATRONAT HONOROWY

PATRONAT HONOROWY
REKTORA UNIwersYTETU WROCŁAWSKIEGO

Komisja Europejska | **Przedstawicielstwo w Polsce**

PARTNERZY KONFERENCJI

SPONSORZY

ORGANIZING COMMITTEE, SCIENTIFIC COMMITTEE AND PATRONS

The Conference was organized by Naukowe Koło Ekonomistów (Scientific Club of Economics) operating at the WPAiE of the University of Wrocław (UWr), Institute of Economics UWr, Institute of Sociology (UWr), Koło Naukowe Interdyscyplinarnych Działań Europejskich (Interdisciplinary European Activities Research Circle) and the Willy Brandt Center for German and European Studies (UWr).

ORGANIZING COMMITTEE

dr Magdalena Homa – Supervisor of the Naukowe Koło Ekonomistów

dr Justyna Ziobrowska-Sztuczka - Supervisor of the Naukowe Koło Ekonomistów

dr Maciej Olejnik – Supervisor of the Koło Naukowe Interdyscyplinarnych Działań Europejskich

Krzysztof Nowak – President of the NKE

Karolina Wasiukiewicz – President of the KN IDE

Magdalena Radwan – Vice-president of the NKE

Daria Bojanowicz - Vice-president of the KN IDE

Julia Wrotyńska - Vice-president of the KN IDE

Dominika Wiśniewska - Secretary of the KN IDE

Dominika Gunzer – Member of the NKE

Maksymilian Sobotka – Member of the NKE

Łukasz Bubczyk – Member of the NKE

mgr Ewa Zając – Member of the KN IDE

Anna Shostak – Member of the KN IDE

Ariadna Hyrczyk – Member of the KN IDE

Kinga Bil – Member of the KN IDE

Maja Włodarczyk – Member of the KN IDE

Karolina Krukowska - Member of the KN IDE

Marcelina Zielińska - Member of the KN IDE

Martyna Sułkowska - Member of the KN IDE

Oliwia Turek - Member of the KN IDE

Marta Piekarska - Member of the KN IDE

Klaudia Kucharzak - Member of the KN IDE

mgr Wiktoria Morawska – Honorary member of the NKE, honorary member of the KN IDE

mgr Anna Biernacka - Honorary member of the KN IDE

SCIENTIFIC COMMITTEE

dr hab. Katarzyna Dojwa-Turczyńska prof. UWr – University of Wrocław, Institute of Sociology

dr hab. Dorota Majka-Rostek prof. UWr - University of Wrocław, Institute of Sociology

dr hab. Julita Makaro prof. UWr - University of Wrocław, Institute of Sociology

dr Aleksandra Drabina-Różewicz University of Wrocław, Institute of Sociology

dr Magdalena Homa – University of Wrocław, Institute of Economics

dr Jolanta Kluba

dr Maciej Olejnik - University of Wrocław, Willy Brandt Center for German and European Studies

dr Aneta Uss-Lik - University of Wrocław, Institute of Sociology

dr Justyna Ziobrowska-Sztuczka – University of Wrocław, Institute of Economics

mgr Anna Biernacka – University of Wrocław, Institute of Sociology

mgr Wiktoria Morawska – Polish Academy of Sciences, Institute of Philosophy and Sociology

mgr Szymon Pilch – University of Wrocław, Institute of Sociology

mgr Ewa Zając – University of Wrocław, Institute of International Studies

ORGANIZERS

**INSTYTUT NAUK
EKONOMICZNYCH**
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii

INSTYTUT SOCJOLOGII
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

centrum im. willy brandta
willy brandt centrum

**NAUKOWE
KOŁO
EKONOMICZNYCH**

ide Koło Naukowe
Interdyscyplinarnych
Działań Europejskich

HONORARY PATRONAGE

 **Uniwersytet
Wrocławski**

**PATRONAT HONOROWY
REKTORA UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO**

 **Komisja
Europejska** | **Przedstawicielstwo
w Polsce**

MEDIA PATRONAGE

CONFERENCE PARTNERS

Instytut
Przeciwdziałania
Wykluczeniom

SPONSO

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

JAK WZIĄĆ UDZIAŁ W KONFERENCJI?

Tegoroczna konferencja odbędzie się stacjonarnie w Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Williego Brandta Uniwersytetu Wrocławskiego. Również istnieje możliwość wzięcia udziału w formie zdalnej z wykorzystaniem programu ZOOM, a dołączenie do niej jest możliwe poprzez wykonanie punktów jednej z powyższych instrukcji.

1. Uruchom program ZOOM.	LUB	1. Kliknij link wybranego panelu.
2. Kliknij przycisk Join a Meeting.		2. Kliknij Launch Meeting/Otwórz Zoom Meetings
3. Wpisz Meeting ID wybranego panelu.		3. Wpisz swoje imię i nazwisko.
4. Wpisz swoje imię i nazwisko.		4. Kliknij przycisk Join.
5. Kliknij przycisk Join.		5. Wpisz hasło do wybranego panelu.
6. Wpisz hasło do wybranego panelu.		

Dostępny do paneli tematycznych:

Lp.	Nazwa panelu	Meeting ID	Password	Link
1.	Otwarcie konferencji + wykład otwierający	974 0706 9720	410233	Link
2.	Bezpieczeństwo energetyczne	919 2698 5328	141357	Link
3.	Wojna w Ukrainie	950 9110 6143	047651	Link
4.	Zachowania konsumentów	933 1135 6132	040133	Link
5.	Finance, currency, money	953 5810 2666	822005	Link
6.	Wykład otwierający 14.03	940 9515 7701	945349	Link
7.	Urbanistyka i architektura w kryzysie zmian klimatycznych	971 1474 5242	485828	Link
8.	Skutki pandemii COVID-19	954 3954 1461	039084	Link
9.	Non-european situation	915 7307 7394	978825	Link
10.	Wykład otwierający 15.03	972 3813 2643	483149	Link
11.	Media i społeczeństwo	950 5808 8446	482020	Link
12.	Kryzysy: teoria, egzystencja, prawo	959 4813 5359	641450	Link
13.	Case study kryzysów zagranicznych: Niemcy, Kazachstan, Azerbejdżan i Armenia	991 5791 3660	044187	Link
14.	Wykład otwierający 16.03	971 5139 7285	671401	Link
15.	Cyfryzacja i nowe media	923 8921 4440	968826	Link
16.	Współczesne style zarządzania w czasach kryzysu	960 3358 9410	142748	Link
17.	Gospodarka i finanse	947 6029 6781	102438	Link
18.	Changes in the modern world	977 9873 3166	526087	Link

HOW TO PARTICIPATE IN THE CONFERENCE?

This year's conference is to be held in Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Williego Brandta University of Wrocław and via Zoom. Joining there is allowed by following steps in one of the instructions below.

1. Run ZOOM. 2. Click „Join a Meeting”. 3. Enter Meeting ID chosen panel. 4. Enter your First Name and Last Name.	OR	1. Click the link of chosen panel. 2. Click „Launch Meeting” or click „Run Zoom”. 3. Enter your First Name and Last Name 4. Click “Join” 5. Enter the password to chosen panel.

Dostęp do paneli tematycznych:

No.	Panel name	Meeting ID	Password	Link
1.	Official opening of the conference + opening lecture 13.03	974 0706 9720	410233	Link
2.	Bezpieczeństwo energetyczne	919 2698 5328	141357	Link
3.	Wojna w Ukrainie	950 9110 6143	047651	Link
4.	Zachowania konsumentów	933 1135 6132	040133	Link
5.	Finance, currency, money	953 5810 2666	822005	Link
6.	Opening lecture 14.03	940 9515 7701	945349	Link
7.	Urbanistyka i architektura w kryzysie zmian klimatycznych	971 1474 5242	485828	Link
8.	Skutki pandemii COVID-19	954 3954 1461	039084	Link
9.	Non-european situation	915 7307 7394	978825	Link
10.	Opening lecture 15.03	972 3813 2643	483149	Link
11.	Media i społeczeństwo	950 5808 8446	482020	Link
12.	Kryzysy: teoria, egzystencja, prawo	959 4813 5359	641450	Link
13.	Case study kryzysów zagranicznych: Niemcy, Kazachstan, Azerbejdżan i Armenia	991 5791 3660	044187	Link
14.	Opening lecture 16.03	971 5139 7285	671401	Link
15.	Cyfryzacja i nowe media	923 8921 4440	968826	Link
16.	Współczesne style zarządzania w czasach kryzysu	960 3358 9410	142748	Link
17.	Gospodarka i finanse	947 6029 6781	102438	Link
18.	Changes in the modern world	977 9873 3166	526087	Link

ABSTRAKTY/ABSTRACTS

dr hab. Rafał Lipniewicz

Uniwersytet Wrocławski

Międzynarodowe unikanie opodatkowania - erozja bazy podatkowej państwa

Międzynarodowe unikanie opodatkowania stanowi współcześnie jedno z kluczowych wyzwań w sferze podatkowej. Przedsiębiorstwa wielonarodowe wykorzystują różnice w systemach podatkowych poszczególnych państw tworząc struktury, które służą zmniejszeniu ich zobowiązań podatkowych. Dodatkowo, postępujące procesy digitalizacji skutkują powstawaniem modeli biznesowych, które bazują na jedynie „wirtualnej” obecności przedsiębiorstw na terytorium danego państwa, co powoduje, iż istniejący reżim międzynarodowego prawa podatkowego nie gwarantuje należytej ochrony bazy podatkowej. Stąd też na szczęblu OECD oraz UE podejmowane są działania mające przeciwdziałać praktykom agresywnego planowania podatkowego.

dr hab. Michał Bernardelli, prof. SGH

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Zakład Metod Probabilistycznych, Instytut Ekonometrii, Kolegium Analiz Ekonomicznych

Dziekanat Studium Magisterskiego

Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu

Assessment of the similarity between the business cycles phases

This lecture presents a new approach to assess the similarities between the business cycle phases. The different magnitude of expansions and recessions or lengths of the cycle phases and often high volatility of the data used to determine the business cycle are handled by the proper scaling and normalisation. The key concept, however, lies in the dynamic time warping (DTW) technique allowing capturing alternations between leading and lagging relationships of the business cycle.

The effectiveness of the proposed procedure was illustrated by empirical analysis based on the RIED ICI, which is calculated from the answers to the business tendency survey in the Polish manufacturing industry. DTW distance was computed for each pair of business cycle phases, allowing for comparison and a practical way to measure the similarity of transition periods between peaks and troughs. This kind of analysis is helpful mainly in objective monitoring of the current state of the economy.

Keywords:

dynamic time warping, turning point, business tendency survey, similarity measure

Czy Chiny mogą zmienić Afrykę w następną „fabrykę świata”?

Mimo chwilowej zadyszki spowodowanej pandemią COVID-19 chińska ekspansja gospodarcza w Afryce trwa – Chiny pozostają jednym z największych inwestorów zagranicznych na kontynencie i od lat są jej głównym partnerem handlowym. Chińskie firmy budują w Afryce więcej dróg i linii kolejowych niż Europa i Stany Zjednoczone razem wzięte, a chińskie banki w ciągu ostatnich dwóch dekad udzieliły państwom afrykańskim 1188 pożyczek na łączną kwotę 160 mld USD. Dla Afryki chińska ekspansja jest niewątpliwie najważniejszym zjawiskiem w stosunkach międzynarodowych od zakończenia zimnej wojny. W tym kontekście pojawiają się głosy (i nadzieje), że chiński kapitał może przyczynić się do transformacji strukturalnej kontynentu i stać się załącznikiem jego uprzemysłowienia. Niektórzy komentatorzy twierdzą nawet, że Afryka może stać się następną „fabryką” świata, a przynajmniej przejąć część produkcji przemysłowej wytwarzanej w Chinach. Wiele jednak wskazuje, że Afryka nie przechodzi strukturalnej transformacji a procesy, które odgrywają się na naszych oczach można nazwać „dywersyfikacją zależności”. Towarzyszy temu rosnące zadłużenie państw afrykańskich, co w kontekście trwającego kryzysu geopolitycznego, stanowi dodatkowe zagrożenie dla stabilności finansowej Afryki.

Ekspansywna polityka monetarna i fiskalna podczas pandemii COVID-19. Ujęcie globalne

Antycykliczna polityka gospodarcza obejmuje zarówno politykę fiskalną i monetarną. W reakcji na pandemiczny szok i potencjalną recesję, państwa poprzez swoje organy podjęły decyzję o stymulacji fiskalnej i monetarnej, co miało łagodzić trudności związane z lockdownami. Stopy procentowa w wielu obszarach gospodarczych spadły do zera lub niemal zera. Tak było również w Polsce. Komisja Europejska nie egzekwowała limitu deficytu budżetowego na poziomie 3%, aby poszczególne państwa narodowe mogły łagodzić trudności społeczno-gospodarcze związane z pandemią. W Stanach Zjednoczonych zatwierdzono pakiet fiskalny o wartości ok. 2 bilionów USD, co ogłoszono największym pakietem stymulacyjnym w historii ludzkości. W ramach referatu zostanie sformułowana próba odpowiedzi na pytanie o skutki tych działań oraz dokonana zostanie ich ocena.

Kryzys szansą na rozwój - formy wsparcia dla nowych przedsiębiorców

W aktualnym świecie przedsiębiorcy muszą mierzyć się z wieloma czynnikami, które jeszcze 5, 6 lat temu były nie do przewidzenia. Pandemia COVID-19, najazd zbrojny Rosji na Ukrainę, ciągłe zmiany podatkowo zmuszają firmy do podejmowania niekonwencjonalnych działań i natychmiastowego reagowania na nawet najmniejsze odchylenia od normy. W związku z taką dynamiką, nie wszyscy zdołali się utrzymać na rynku, a tym samym stworzyli przestrzeń dla nowych podmiotów chcących dopiero rozpocząć swoją działalność. Większość firm aktualnie rozpoczynająca swoją działalność ma zdecydowanie większe szanse na powodzenie niż te zakładane jeszcze na początku 2000 roku. Zawdzięczamy to miliardom złotych, które są przeznaczone na wspieranie nowych przedsiębiorców. Skorzystanie ze środków zapewniających kapitał to zaledwie jeden z elementów wsparcia. Cały proces ubiegania się o nie, jest swoistym przepisem na sukces, wypracowaniem wzoru, który doprowadzi nas do celu – ważnym jest jednak, aby wytrwale się go trzymać i realizować jego kolejne założenia.

Biogaz – gaz odnawialny stabilizujący kryzys energetyczny

Celem referatu będzie uzasadnienie wdrożenia biogazu jako szerzej rozumianej konieczności zmiany struktury źródeł energii (w tym dywersyfikacji) w odniesieniu do skutków kryzysu energetycznego, jak i kryzysu klimatycznego, w następstwie, którego wystąpienia system energetyczny musi zostać poddany transformacji zmierzającej do zastąpienia źródeł wysokoemisyjnych (konwencjonalnych) źródłami nisko- i zeroemisyjnymi (odnawialnymi). Przyjęta teza opiera się na przekonaniu, że wdrożenie biogazu jako gazu odnawialnego pozwoli ustabilizować kryzys energetyczny. Wynika ona z przyjętej metodologii badawczej, polegającej na analizie przedmiotu rozważań z perspektywy prawa międzynarodowego, unijnego i krajowego uzupełnionego o polityki sektorowe oraz obserwację trendów na rynku energii i strategii biznesowych przedsiębiorstw energetycznych. Sformułowane w ten sposób wnioski pozwalają na stwierdzenie, że biogaz cechuje zdolność zastąpienia wolumenu gazu ziemnego (poprzez przesył dedykowanymi sieciami w postaci biometanu i wodoru) i obniżenia emisji gazu (poprzez przesył jako mieszanki gazu ziemnego i odnawialnego). W ten sposób, zapewnione zostałyby stabilne i nieprzerwane dostawy gazu zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju gospodarczego. Ponadto, wielość zastosowań biogazu pozwala na ograniczenie emisji m.in. w transporcie i rolnictwie. Zważywszy na surowce, z których pozyskiwany jest biogaz (odpady biodegradowalne) i sprzyjające otoczenie prawno-rynkowe, możliwe jest wielkoskalowe wdrożenie biogazu w krótkoterminowej perspektywie. Inwestycje w biogaz w znaczącym stopniu przyczynią się do ożywienia gospodarczego i budowy gospodarki obiegu zamkniętego.

K32

Słowa kluczowe:

biogaz, neutralność klimatyczna, transformacja energetyczna, kryzys energetyczny, kryzys klimatyczny

Lic. Magdalena Ślebioda

Uczelnia Jana Wyżykowskiego

e-mail: mslebioda@o2.pl

ORCID: 0000-0003-3407-6428

Wpływ kryzysu energetycznego na samorządową politykę inwestycyjną

Systematyczny wzrost cen surowców i paliw, zakłócone łańcuchy dostaw, polityka klimatyczna Unii Europejskiej oraz agresja Rosji na Ukrainę to czynniki, które wymienia się w gronie tych, które doprowadziły do kryzysu energetycznego. Oczywiście wzrost cen energii obserwowana jest od lat, jednak ich skala, w ostatnim okresie, postrzegana jest jako niespotykana do tej pory. Z kryzysem energetycznym muszą borykać się również samorządy lokalne, które podejmowały już działania mające na celu obniżenie kosztów związanych z zużyciem energii. Samorządy coraz częściej korzystają z rozwiązań zwiększających efektywność energetyczną. Uruchomionych zostało w ostatnich latach wiele opcji umożliwiających wsparcie implementacji takich inwestycji zarówno z funduszy pochodzących ze Skarbu Państwa, jak i funduszy europejskich. Skala wykorzystania tych środków w samorządach zlokalizowanych w poszczególnych województwach jest jednak różna, podobnie jak zakres inwestycyjny. Zdiagnozowanie stanu rzeczywistego wydaje się zatem niezmiernie istotne z perspektywy efektywności zarządczej oraz ekonomii publicznej. Należy również zaznaczyć, że 29 września 2022 roku Sejm uchwalił dodatkowo ustawę o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku, która narzuca obowiązek oszczędzania energii przez sferę budżetową, a nie spełnienie jej zapisów obłożone zostało restrykcjami. Celem wystąpienia jest prezentacja własnych wyników badań dotyczących inwestycji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego zlokalizowanych na terenie województwa łódzkiego i dolnośląskiego w obszarze energooszczędności oraz odnawialnych źródeł energii, których celem jest osłabienie skutków kryzysu energetycznego. Przedstawiona analiza ukazuje kierunek podejmowanych działań oraz ich skalę. Analiza obejmuje lata 2018-2022. W przeprowadzonych badaniach uczestniczyło 200 samorządów terytorialnych, co pozwala sformułować wiążące wnioski.

Słowa kluczowe:

kryzys energetyczny, energooszczędność, odnawialne źródła energii, jednostki samorządu terytorialnego.

Krzysztof Żerko

krzzer@st.amu.edu.pl

ORCID: 0000-0003-3668-9826

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa

Rosyjska inwazja na Ukrainę i kryzys energetyczny w Niemczech

Wystąpienie ma na celu przedstawienie problemu uzależnienia Republiki Federalnej Niemiec od surowców energetycznych z Federacji Rosyjskiej, największą uwagę poświęcając głównie importowi gazu, węgla kamiennego i ropy naftowej. Ponadto opisany zostanie przebieg kryzysu energetycznego w Niemczech po rosyjskiej inwazji na Ukrainę, zarówno w kontekście międzynarodowych sankcji przeciwko agresorowi, jak i przerwania przez Gazprom i inne rosyjskie podmioty dostaw surowców do państw Unii Europejskiej. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na to, jak rząd w Berlinie reagował w pierwszych chwilach wybuchu tego nagłego kryzysu, a także jakie miejsce miała nowa polityka energetyczna władz w zapowiedzianej przez kanclerza federalnego Olafa Scholza „*Zeitenwende*”, czyli epokowej zmianie polityki RFN wobec Rosji. Poza tym dokonane zostanie porównanie, które będzie miało na celu zobrazowanie, jak obecnie – rok po napaści putinowskiej Rosji na Ukrainę – należy postrzegać bezpieczeństwo energetyczne Niemiec. Reakcja rządu w Berlinie na kryzys zostanie oceniona zarówno przez pryzmat zmiany kosztów energii elektrycznej, jak i problemu zapewnienia Republice Federalnej bezpieczeństwa energetycznego. Ze względu na dynamicznie zmieniającą się sytuację, nieopisaną jeszcze w monografiach naukowych, głównym źródłem informacji dla autora (oprócz zarysu historycznego) będą bieżące raporty instytucji naukowych (Instytut Zachodni, Ośrodek Studiów Wschodnich, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych) oraz artykuły prasowe.

Słowa kluczowe:

RFN, Ukraina, Rosja, Scholz, energetyka, *Zeitenwende*

Nataliia Zrovko

E-mail: mmplviv71@gmail.com, tel: +380672893059

Lwowski Narodowy Uniwersytet Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii

im. Stepana Gżyckiego, Wydział Ekonomii i Managementu

Przyczyny kryzysów niecyklicznych i skutki dla gospodarki Ukrainy

Celem zrealizowanych badań była analiza cykliczności rozwoju gospodarki Ukrainy w okresie niepodległości oraz identyfikacja chwiań niecyklicznych, które nie mają wyraźnego okresu powtarzalności. Kryzysy polityczne, środowiskowe, surowcowe i energetyczne są klasyfikowane jako niecykliczne. Przeanalizowano przyczyny kryzysów zewnętrzne: przewroty polityczne, rewolucje, wojny, migracje, innowacje. Analizowane są przyczyny kryzysów wewnętrzne: polityka gospodarcza państwa, inwestycje, ilość produkcji, zatrudnienie ludności.

W ciągu 30 lat miały miejsce 3 kryzysy, w tym 2 o charakterze niecyklicznym. Teraz rozpoczął się czwarty kryzys niecykliczny. Analizowane są przyczyny niecyklicznych kryzysów w gospodarce Ukrainy i ich skutki. Pierwszy niecykliczny kryzys spowodowany rozpadem Związku Radzieckiego charakteryzował się spadkiem wielkości produkcji, wysokim poziomem inflacji, załamaniem się systemu monetarnego i bezrobociem. Drugi niecykliczny kryzys spowodowany był kryzysem politycznym i działaniami militarnymi na Wschodzie Ukrainy. Rezultatem był spadek PKB, wzrost inflacji, utrata rynków zbytu w wyniku odrzucenia Unii Celnej i orientacji na rynek europejski.

Analizowane są główne wskaźniki makroekonomiczne kryzysów gospodarczych: bilans płatniczy, relacja zadłużenia zagranicznego do PKB, zmienność kursu walutowego, relacja tempa wzrostu rezerw międzynarodowych i importu oraz stopa bezrobocia. Przeprowadzono analizę porównawczą wpływu największych gospodarek świata USA, Niemiec, Chin i Japonii na rozwój kryzysów gospodarczych oraz roli Ukrainy w powstawaniu kryzysów na obecnym etapie rozwoju gospodarki światowej. Ustalono, że głównymi wskaźnikami kryzysów dla Ukrainy są zadłużenie zagraniczne, zależność finansowa i wpływ krajów sąsiednich.

Słowa kluczowe:

kryzys niecykliczny, gospodarka Ukrainy, wskaźniki makroekonomiczne, wojna, migracja.

Adrian Wojtasz

wojtasz.adrian@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-4023-6734>

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa

Problematyka rozpadu Federacji Rosyjskiej, jako hipotetyczne zakończenie wojny na Ukrainie

Tocząca się od ponad roku wojna na Ukrainie sprzyja tworzeniu hipotez o jej zakończeniu. Wśród możliwych rozwiązań przywołuje się rozpad Federacji Rosyjskiej na mniejsze niezależne republiki. Przegrana Rosji mogłaby zdestabilizować władzę państwową, a co za tym idzie wzmocnić ruchy separatystyczne przeciwne polityce Kremla. Temat rozpadu tego państwa obecny jest w literaturze przynajmniej od początku minionego wieku. Jako przesłanki do tego procesu wskazuje się m.in. silną centralizację władzy oraz uzależnienie gospodarki od handlu surowcami. Należy także zwrócić uwagę na troskę państwa o integralność Rosji, która świadczy o problemach w tej sferze bezpieczeństwa wewnętrznego. Wskazuje się również na znalezienie się Federacji Rosyjskiej w „stanie przejściowym”, który trwa od czasu rewolucji lutowej w 1917 roku. Oznacza on ciągłą dezintegrację i integrację. Biorąc pod uwagę nieuniknione odejście od władzy Władimira Putina, procesy te mogą się wzmocnić przez wystąpienie wśród rosyjskich polityków walki o władzę. Imperialny charakter państwa w podobny sposób nie sprzyja zachodnim nastrojom do tworzenia społeczeństwa obywatelskiego. Głównym celem wystąpienia jest wskazanie kierunków, w jakich mogą potoczyć się procesy dezintegracyjne w Rosji. Referat zostanie oparty o jedną z metod prognostyki międzynarodowej – metody scenariuszowej. Autor przez analizę literatury przedmiotu i prognoz eksperckich dotyczących rozwoju wojny od momentu jej wybuchu chce ukazać złożoność procesów niepodległościowych, które hipotetycznie mogłyby zajść w Federacji Rosyjskiej. Zachwianie władzy może doprowadzić do kontynuacji rozpadu, który dokonał się na Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w 1991 roku. Jako regiony, które potencjalnie mogłyby się odłączyć, wskazuje się Tatarstan oraz Czeczenię, które ubiegały się o niepodległość już w 1994 roku.

Słowa kluczowe:

rozpad Rosji, wojna na Ukrainie, separatyzm, Republika Tatarstanu, Republika Czeczeńska

Dominika Borowska-Dobrowolska

E-mail: dombor4@st.amu.edu.pl

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Instytut Filologii Wschodniosłowiańskich

Funkcja języka rosyjskiego w przemówieniach Wołodymyra Zeleńskiego w kontekście kryzysu w Donbasie oraz rosyjskiej inwazji na Ukrainę

Celem wystąpienia będzie przyjrzenie się językowi przemówień prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zeleńskiego. Przedstawione zostanie tło językowe w życiu Zeleńskiego, który wychowywał się jako osoba rosyjskojęzyczna, a ukraińskiego nauczył się w dorosłości i widocznie doskonalił swój poziom znajomości języka jeszcze w trakcie trwania prezydentury. Zostanie zarysowana ewolucja jego języka ze zwróceniem uwagi na fonetykę i niektóre błędy językowe (rusycyzmy), których konsekwentnej poprawy dokonywał Zeleński przez wiele lat – aż do momentu, w którym na wizji zapomina niektórych rosyjskich słów. Obecnie Zeleński przemówienia wygłasza w głównej mierze po ukraińsku, jednak zamieszcza w nich także rosyjskojęzyczne fragmenty. Celem wystąpienia będzie analiza tych rosyjskojęzycznych fragmentów i ich funkcji – do jakich grup społecznych są kierowane, w jaki sposób są nacechowane i jaką pełnią funkcję w całokształcie poszczególnych wystąpień i politycznym programie Zeleńskiego, włącznie z jego wizerunkiem w ukraińskim społeczeństwie. W tym celu przeanalizowane zostaną: ogłoszenie przez Zeleńskiego swojej kandydatury na urząd prezydenta Ukrainy, noworoczne przemówienia, wygłaszane każdego roku od początku jego prezydentury, wystąpienia z przełomowych dni, w których rozpoczynała się rosyjska inwazja na Ukrainę (23, 24 i 25 lutego 2022 roku), niektóre z przemówień wygłaszanych codziennie, od początku rosyjskiego ataku, a także wybrane przemówienia sprzed inwazji. Przemówienia te, osadzone w poszczególnych kontekstach politycznych, które w ukraińskim społeczeństwie mają ścisłe powiązanie z nastrojami językowymi, skutecznie dzielącymi ukraińskie społeczeństwo. Wystąpienie przedstawi, w jaki sposób Zeleński zdaje się wykraczać ponad językowe bariery Ukraińców – umiejętnie wykorzystując swoją bardzo dobrą znajomość obu języków i jednocząc w ten sposób obywateli Ukrainy.

Słowa klucze:

Wołodymyr Zeleński, Ukraina, Rosja, Donbas, wojna, język rosyjski

dr inż. Anna Jakubczak

E-mail: jakubczak@pbs.edu.pl

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9140-8658>

mgr Patryk Pytel

E-mail: patryk555661@wp.pl

Politechnika Bydgoska im. J. i J. Śniadeckich

Wydział Zarządzanie

Spółeczna odpowiedzialność biznesu, a zachowania konsumentów na rynku produktów żywnościowych w okresie kryzysu

Spółeczna odpowiedzialność biznesu (SOB) nabiera coraz większego znaczenia w konkurencyjności przedsiębiorstw. Konsument, dzięki, między innymi, rozwojowi społeczeństwa informacyjnego oraz nagłaśnianiu polityki zrównoważonego rozwoju, staje się bardziej świadomy i społecznie odpowiedzialny oraz zaczyna wymagać tego samego od producentów. Społeczeństwu polskiemu doskwierają pojawiające się w ostatnich latach kryzysy, co nie pozostaje bez wpływu na ich modele zakupowe. Zachowania nabywców uzależnione są od wielu czynników, lecz to właśnie te związane z SOB mogą zyskać na znaczeniu w podejmowanych decyzjach zakupowych na współczesnych rynkach. Świat zmierza w kierunku zrównoważonego rozwoju, dążenie to jest nadal wyzwaniem, dla biznesu, społeczeństwa, czy rządów. Pojawiające się sytuacje kryzysowe, są jednymi z kolejnych determinant wpływających na kształt SOB. Głównym celem jest zbadanie znaczenia społecznej odpowiedzialności biznesu w podejmowaniu decyzji zakupowych na rynku produktów żywnościowych. W hipotezie badawczej założono, że rosnąca świadomość konsumentów, również z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu, ma wpływ na ich zachowania na rynku. Do zbadania zachowań konsumentów oraz ich wiedzy z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu wykorzystano kwestionariusz ankietowy. Dzięki niemu poznano także opinię konsumentów na temat działań społecznie odpowiedzialnych stosowanych przez przedsiębiorców oraz określono, które z nich są najbardziej istotne w procesie podejmowania decyzji zakupowych.

Słowa klucze:

społeczna odpowiedzialność biznesu, zachowania konsumentów, zarządzanie, zrównoważony rozwój, COVID-19, kryzys

Aleksandra Rzepecka

E-mail: aleksandra.rzepecka@awl.edu.pl

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-5275-1119>

Akademia Wojsk Lądowych imienia generała Tadeusza Kościuszki

Wydział Zarządzania

Spółeczna odpowiedzialność biznesu w czasach kryzysu - case study

W obecnych czasach w otoczeniu różnych organizacji zachodzi wiele zmian prowadzących do kryzysu, z którymi muszą się zmierzyć. Źródeł kryzysu jest wiele, od problemów z produktami poprzez czynniki ekonomiczne, ludzkie, aż do czynników ekologicznych i katastrof naturalnych. Społeczeństwo polskie, jak i również cały świat odczuwa skutki pandemii COVID-2019 oraz wojny na Ukrainie. Pojawiają się coraz większe i trudniejsze wyzwania jakie są stawiane przed właścicielami, czy też kierownikami oraz menedżerami firm. Wiele organizacji w różnych branżach musiało podjąć działania, mniej lub bardziej inwazyjne, mające na celu przeorganizowanie się, aby móc przetrwać trudny czas. W takich sytuacjach jeszcze bardziej trzeba pamiętać o pracownikach, klientach oraz innych interesariuszach firm mających duże znaczenie dla funkcjonowania i rozwoju organizacji. Dlatego ważną rolę mogą odegrać działania z zakresu CSR. *Corporate social responsibility* jest to strategia zarządzania, czy też inaczej nazywana koncepcją charakteryzującą się podejmowaniem dobrowolnych działań uwzględniających m.in. interesy społeczne, kwestie środowiskowe oraz relacje z grupami interesariuszy. Celem pracy będzie analiza działań z zakresu CSR podejmowanych przez wybrane organizacje podczas wystąpienia kryzysu.

Słowa klucze:

CSR, kryzys, sytuacja kryzysowa, organizacja, otoczenie, interesariusze

Adrian Piotr Płocharczyk

E-mail: plocharczykadrian@gmail.com

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski

Wydział Nauk Ekonomicznych

Zachowania polskich nabywców wobec kryzysu inflacyjnego

Zachowania konsumpcyjne polskich gospodarstw domowych determinowane są wieloma czynnikami, jednym z nich jest również rozpoczęty w lutym 2022 r. kryzys inflacyjny. Jest on pośrednio skutkiem wojny na Ukrainie, w wyniku czego nastąpił m.in. wzrost cen surowców, paliw, energii i gazu. W pierwszej części opracowania skupiono się na omówieniu przyczyn i skutków kryzysu inflacyjnego w Polsce oraz przybliżono prognozowaną wartość inflacji w kolejnych latach według prognoz Narodowego Banku Polskiego. Druga – empiryczna część opracowania – zawiera wyniki własnych badań ankietowych, których głównym celem było poznanie zachowań polskich konsumentów w globalnym kryzysie inflacyjnym. Do zgromadzenia niezbędnych informacji posłużył autorski kwestionariusz ankiety. Ankietę skierowano do osób pełnoletnich, decydujących lub współdecydujących o zakupach dokonywanych na potrzeby gospodarstwa domowego. Zakres czasowy badań to lata 2022-2023. Realizując badania poszukiwano odpowiedzi na pytania: jakie trendy wystąpiły w zachowaniach konsumpcyjnych w warunkach kryzysu inflacyjnego; jaki był związek zachowań nabywczych związanych z sytuacją w kraju i jakie postawy konsumenckie najczęściej zostały wybierane; czy sytuacja gospodarcza skłoniła gospodarstwa domowe do oszczędzania oraz czy trudniej w warunkach kryzysu inflacyjnego było gospodarstwom domowym zaspokajać ich potrzeby. Zgromadzony materiał badawczy pozwolił ustalić zachowania polskich nabywców w dobie kryzysu inflacyjnego.

Słowa klucze:

zachowania konsumentów, kryzys gospodarczy, inflacja, konsumpcja, oszczędności

inż. arch. Wiktor Hładki

hladkiwiktor@gmail.com

Politechnika Krakowska

Katedra Planowania Przestrzennego,

Projektowania Urbanistycznego i Ruralistycznego

Wpływ kryzysu klimatycznego na nowoczesne budownictwo.

Brak myśli ekologicznej w procesach budujących i rozwijających miasta odcisnął piętno na nowoczesnych problemach, z którymi zmagają się nowoczesne społeczeństwa. Współczesne miasta to obszary pozbawione terenów zielonych i ulegające wielu procesom destrukcyjnym, które wpływają intensyfikując na wzrastający kryzys klimatyczny.

W niniejszym wystąpieniu poruszona zostanie tematyka problemów, nowoczesnego budownictwa, oraz tego w jaki sposób wpływa ono na kryzys klimatyczny. Zaprezentowane zostaną liczne problemy wpływające na nasilenie kryzysu klimatycznego przez budownictwo tj. spalanie paliw kopalnych, czy nieekologiczne metody ogrzewania budynków.

Przybliżone zostaną również odpowiedzi nowoczesnego budownictwa na współczesne problemy oraz rozwiązania takie jak: upowszechnianie stosowania odnawialnych źródeł energii w budynkach poprzez montowanie pomp ciepła, gruntowych wymienników ciepła, paneli solarnych czy paneli fotowoltaicznych. Ekologiczne budownictwo, walczące z kryzysem klimatycznym, to też odpowiedzialne gospodarowanie wodą opadową czy ponowne zastosowanie w budynkach wody szarej. Odpowiedzią budownictwa na kryzys klimatyczny jest również budownictwo pasywne, które jest tworem nowym, natomiast powszechnie stosowanym rozwiązaniem są procesy termomodernizacji budynków już istniejących. W procesach takich budynki, mające lata świetności za sobą poddaje się skomplikowanym procesom, które mają zbliżyć ich uwarunkowania do tych aktualnie obowiązujących. Przedstawione zostaną również rozwiązania wprowadzające zieleni na tereny inwestycji, poprzez stropodachy, czy dachy zielone, których zadaniem jest zwiększanie terenów biologicznie czynnych na terenach inwestycji, ale również rozwiązania wprowadzające ponownie tereny zielone do miast, redukujące efekt wyspy ciepła.

Słowa klucze:

Architektura, Kryzys Klimatyczny, Budownictwo, Nowoczesne budownictwo

Michał Grzegorzewski

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie,
Kolegium Zarządzania i Finansów

Maksymilian Łazarowicz

Politechnika Gdańska, Szkoła Doktorska Wdrożeniowa

Budownictwo wobec kryzysów XXI wieku. Studium polskiego sektora budowlanego

Problematyka poruszona w referacie dotyczy sektora budowlanego, strategicznego dla polskiej i światowej gospodarki. Budownictwo dostarcza produkty odpowiadające na podstawowe potrzeby społeczne związane z kształtowaniem codziennego otoczenia, mobilnością ludzi, a także stanowi fundament dla pozostałych gałęzi systemu gospodarczego umożliwiając ich rozwój. Jednocześnie sektor budowlany zmagają się z wieloma pilnymi do rozwiązania problemami, których rozwiązania leżą w obszarze dyscyplin takich jak ekonomia i finanse, prawo czy zarządzanie, a zatem poza dziedziną nauk inżynieryjno-technicznych. Budownictwo jest bowiem sektorem nieustandaryzowanym, bardzo silnie zależnym od cyklu koniunkturalnego, zamówień publicznych i ściśle uregulowanym literą prawa. W okresie kryzysów ekonomiczno-społecznych o dużej skali budownictwo, określane niebezpiecznie mianem koła zamachowego dla gospodarki, w naturalny sposób dodatkowo zyskuje jako przedmiot zainteresowania wśród społeczności naukowej, ale nie tylko.

W referacie skupiono się na polskim sektorze budowlanym w szerokim ujęciu, dzieląc go na podsektory związane z mieszkalnictwem i infrastrukturą drogowo-kolejową. Aby zidentyfikować wpływ wybranych kryzysów gospodarczych, które wystąpiły w XXI wieku, na sektor budowlany prelegenci wykonali badania niereaktywne i sondażowe. Analiza niereaktywna polegała na krytycznej analizie danych statystycznych i rynkowych. Badania sondażowe przeprowadzono wśród osób piastujących stanowiska kierownicze w dużych przedsiębiorstwach budowlanych. Prelegenci wśród metod badawczych wykorzystali także technikę dedukcji, bazując na swoim doświadczeniu praktycznym, jako inżynierowie dysponujący uprawnieniami budowlanymi w specjalnościach konstrukcyjno-budowlanej, hydrotechnicznej, drogowej oraz mostowej bez ograniczeń.

Uzyskane i zaprezentowane wyniki zobrazowały, jakie są potrzeby i oczekiwania sektora budowlanego wobec nauk społecznych, zwłaszcza w okresach kryzysów. Rezultaty stanowią także próbę wskazania obszarów wewnątrz sektora budowlanego, jakie w perspektywie czasu potencjalnie staną w obliczu zjawisk kryzysowych, a którym zapobieżenie wydaje się niemożliwe bez udziału nauk społecznych.

Słowa klucze:

budownictwo, kryzys gospodarczy, inwestycje, COVID-19, konflikt zbrojny

Zmiany w polskim systemie podatkowym w obliczu współczesnych sytuacji kryzysowych

Celem wystąpienia jest zaprezentowanie rozwiązań obecnych w polskim systemie podatkowym, które mogą być wykorzystane do łagodzenia skutków różnego rodzaju zdarzeń kryzysowych. Ich występowanie, niezależne od winy przez podatnika, może znacząco utrudniać wykonanie przez niego obowiązku podatkowego. Tematyka ta, z uwagi na fakt, że może ona dotknąć każdego jest bardzo istotna, a jej znajomość może znacząco ułatwić życie. W pierwszej kolejności omówiona zostanie instytucja obowiązujących na gruncie Ordynacji Podatkowej i mających zastosowanie do wszystkich polskich podatków ulg w spłacie zobowiązań podatkowych. Ulgi te mogą przybrać postać odroczenia terminu płatności podatku lub zaległości podatkowej, rozłożenia ich na raty lub całkowitego umorzenia. O ich zastosowaniu przesądza każdorazowo organ podatkowy, badając indywidualny przypadek. W dalszej części przedstawione zostaną specjalne rozwiązania wprowadzone do polskiego systemu podatkowego, których celem było złagodzenie skutków pandemii COVID-19. Ukazany zostanie także rozmiar pomocy podatkowej w postaci ulg w spłacie zobowiązań podatkowych udzielonej w czasie pandemii COVID-19. Ponadto wskazane zostaną rozwiązania wprowadzone do polskiego systemu podatkowego w związku z wojną w Ukrainie. Zdaniem prelegenta uzasadnione jest wysunięcie wniosku, że chociaż polski system prawny przewiduje rozwiązania, które mają na celu chronić podatnika w sytuacjach kryzysowych, to często nie są to rozwiązania wystarczające. Szczególnie problematyczne wydaje się nieostre sformułowanie przepisu dotyczącego warunków przyznawania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych i przyznanie organom skarbowym wysokiego stopnia uznaniowości. Z drugiej jednak strony nadużywanie różnych instytucji pomocowych wobec podatników mogłoby istotnie zagrażać interesom fiskalnym państwa. Prelegent próbuje znaleźć odpowiedź na pytanie, jak w takiej sytuacji wyważyć sprzeczny interes podatnika i fiskusa. Zastosowane przez prelegenta metody badawcze obejmują analizę powszechnie obowiązujących aktów prawnych i orzecznictwa sądowego, danych statystycznych Krajowej Administracji Skarbowej, a także fachowej literatury przedmiotu.

Słowa klucze:

ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych, polski system podatkowy, kryzys, pandemia COVID-19, wojna w Ukrainie

Zarządzanie kadrami w kryzysie COVID-19

Marzec 2020 roku okazał się przełomowym momentem dla rodzimej gospodarki. Polska dołączyła do krajów, które zaczynają zmagać się z pandemią COVID-19. Na etapie ujawnienia pierwszych zachorowań nie sposób było przewidzieć zakresu i skutków gospodarczych będących następstwem wdrożonych obostrzeń sanitarnych. Z dzisiejszej perspektywy już wiadomo, że zmiany dotknęły wszystkich obszarów życia społeczno-gospodarczego. Rządy państw, w tym również polski, zdecydowały się podjąć radykalne działania skutkujące czasowym zamknięciem dużych społecznych i gospodarczych sektorów, co przyczyniło się do wytworzenia globalnej presji. Liczne prace i prowadzone badania naukowe ukazujące konsekwencje wywołane przez pandemię w poszczególnych aspektach życia, pozwalają obecnie, jak z puzzli, zbudować wysoce realistyczny obraz kryzysu wywołanego przez wirus z Wuhan. Podkreślane jest, że skala skutków pandemii okazała się zróżnicowana. W odniesieniu do handlu największy spadek wartości wymiany dotyczył sektorów, charakteryzujących się złożonymi łańcuchami wartości. Pandemia spowodowała, nieznane w okresach pokoju, obciążenia dla systemu opieki zdrowotnej, doprowadziła do niedoborów środków medycznych i wzrostu ubóstwa. COVID-19 wywołał również duży dynamizm kursu PLN. Reakcja „covidowa” zdiagnozowana została także na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Oznacza to, że kryzys nie dotknął tylko działalności inwestycyjnej, ale wszelkich form działalności gospodarczej, a odpływ inwestorów zarówno niefinansowych jak i finansowych stał się faktem. Obostrzenia implementowane przez polski rząd oraz oszacowanie przez przedsiębiorców sytuacji, jako niepewnej, spowodowały falę zawieszania przez przedsiębiorstwa działalności i zmniejszenie liczby przedsiębiorstw rozpoczynających działalność. Raporty z wyników badań opublikowanych przez Devire oraz Deloitte wskazują, że najistotniejsze problemy zdiagnozowane zostały w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi. Zmalała liczba rekrutacji, pojawiły się problemy z wdrożeniem pracy zdalnej. Celem wystąpienia jest ukazanie wyników badań przeprowadzonych w okresie od grudnia 2020 do października 2021 roku, dotyczących różnic w ilości i formie procesów rekrutacyjnych oraz rozwiązań wdrażanych w ramach onboardingu. Badaniem zostały objęte urzędy administracji samorządowej oraz przedsiębiorstwa zlokalizowane na terenie województwa dolnośląskiego. W procesie badawczym wykorzystano metodę pomiaru pośredniego w postaci techniki ankietowania elektronicznego. Wybór powyższej formy umożliwił pozyskanie dużej liczby danych o wysokim stopniu standaryzacji.

Słowa klucze:

COVID-19, zarządzanie zasobami ludzkimi, rekrutacja, onboarding

Kod klasyfikacji JEL: J24, M51, M53

Kacper Urbaniak

E-mail: s218520@student.uek.krakow.pl

<https://orcid.org/0000-0002-1789-0711>

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Wydział Informatyki, Rachunkowości i Controllingu

Rozwiązania antykryzysowe obejmujące przedsiębiorstwa wobec stagnacji gospodarczej wywołanej pandemią COVID-19 w latach 2020-2022

Wsparcie przedsiębiorstw w warunkach wysokiej niepewności, jaką był okres stagnacji gospodarczej wywołanej rozprzestrzenianiem się koronawirusa miało wielowymiarową rolę. Prowadzenie przedsiębiorstwa to nie tylko sprawa prywatna mająca na celu maksymalizację wartości przedsiębiorstwa przez właścicieli. Istotny jest również interes społeczny- zapewnianie miejsc pracy czy zasilanie budżetów publicznych. Wprowadzanie tzw. lockdownu oraz obostrzeń sanitarnych prowadziło do gwałtownego zmniejszenia liczby realizowanych zamówień czy obsłużonych klientów, a w konsekwencji- spadku przychodów firmy. Przedsiębiorstwa oczekiwały od aparatu państwa szybkiego i skutecznego wsparcia, przede wszystkim w postaci finansowej. Większość z nich otrzymała taką pomoc, przez co mogli finansować swoją bieżącą działalność. Pomoc płynęła z różnych źródeł, dotyczyła różnych aspektów funkcjonowania przedsiębiorstwa: zwolnienia ze składek a także świadczenia oferowane przez ZUS, dofinansowania oraz pożyczki zapewniane przez PUP lub WUP czy subwencje finansowane przez PFR. Działania te przede wszystkim miały na celu utrzymanie miejsc pracy.

Głównym celem wystąpienia jest analiza danych zawartych w raportach Polskiego Instytutu Ekonomicznego oraz Głównego Urzędu Statystycznego i prezentacja dostępnych form pomocy publicznej dostępnej dla przedsiębiorstw w latach 2020-2022 w czasie trwania pandemii COVID-19 oraz ocena wpływu tych rozwiązań stosowanych przez instytucje publiczne, a także reakcja przedsiębiorstw na nie.

Słowa kluczowe:

pomoc publiczna, wsparcie rządowe, pandemia, COVID-19

Daniel Tochwin

Email: daniel.tochwin@sd.pb.edu.pl

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-8436-4677>

Politechnika Białostocka, Wydział Inżynierii Zarządzania

Lean tools implementation as an element of crisis management and optimization production costs

Implementacja podejścia Lean wraz z towarzyszącymi mu narzędziami oraz metodami ma na celu poprawę efektywności i/lub jakości procesów zachodzących w przedsiębiorstwie. Dostępnych jest wiele narzędzi Lean, jednak dobranie odpowiedniego podejścia pod potrzeby organizacji oraz pod konkretne procesy produkcyjne jest kluczowym czynnikiem sukcesu. Celem tego badania jest przedstawienie przykładów praktycznej implementacji Lean oraz wyników biznesowych jakie zostały osiągnięte. Badanie zostało przeprowadzone w oparciu o systematyczny przegląd literatury, analizę bibliometryczną oraz wywiady pogłębione przeprowadzone z Lean Managerami z branży automotive. W badaniu zostały zidentyfikowane główne narzędzia Lean praktykowane w sektorze automotive oraz czynniki sukcesu, które wspierają osiągnięcie założonych wyników biznesowych. Wyniki przeprowadzonego badania sugerują, że narzędzia Lean mają wpływ na optymalizację procesów. Zaangażowanie najwyższego kierownictwa, odpowiednia komunikacja, a także słuchanie potrzeb pracowników liniowych są kluczowymi elementami podczas implementacji Lean oraz zarządzania przedsiębiorstwem w dobie kryzysu. Podejście Lean polega na szkoleniu i zdobywaniu umiejętności, aby codziennie rozwiązywać problemy biznesowe. Jeśli te elementy zostaną dostarczone, każdy kryzys zostanie odpowiednio zarządzany w przedsiębiorstwie.

Słowa kluczowe:

Lean Management, optymalizacja procesów, redukcja kosztów

Witold Sadecki

Tel. 783942427, e-mail: witold@sadecki.pl

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-7367-372X>

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Instytut Zarządzania, Katedra Turystyki

Wpływ lean management na kondycję firm w związku z kryzysem wywołanym pandemią COVID-19

Ostatnie lata to czas pogłębiającego się kryzysu gospodarczego w wymiarze globalnym, wywołanego przez szereg różnych czynników, wśród których z pewnością należy wymienić pandemię koronawirusa. Pandemia w znaczący sposób wpłynęła na kondycję firm produkcyjnych i usługowych, a także zmusiła przedsiębiorców do stawienia czoła nowym, nieznany wcześniej wyzwaniom. W obliczu obostrzeń pandemicznych firmy szukały najbardziej efektywnych sposobów na to, jak najszybciej przezwyciężyć kryzys i zagwarantować sobie dobrą rynkową pozycję w nowej popandemicznej rzeczywistości. Artykuł przedstawia wyniki badań przeprowadzonych wśród polskich przedsiębiorców i pracowników firm w pierwszym i drugim kwartale 2021 roku, czyli u schyłku pandemii, w czasie wycofywania obostrzeń. Badania dotyczyły wpływu pandemii Covid-19 na różne aspekty funkcjonowania firmy w tym na wpływ wybranych narzędzi lean management na kondycję firmy w czasie kryzysu oraz na skuteczne przezwyciężanie sytuacji kryzysowej. Wyniki badań skłaniają do wniosku, że metoda lean management ma pozytywne znaczenie dla funkcjonowania firmy w sytuacji kryzysowej oraz wspiera przedsiębiorstwa w skutecznym przezwyciężaniu problemów współczesności.

Słowa klucze:

lean management, kryzys, pandemia, Covid 19

Wpływ pandemii COVID-19 na rentowność i stabilność polskiego sektora bankowego

W latach poprzedzających pandemię COVID-19 w polskim sektorze bankowym doszło do znaczących zmian, które dotyczyły m.in. zmian struktury własnościowej polskiego sektora bankowego, czy zmian regulacji prawnych, zarówno na poziomie europejskim (np. uchwalenie w 2013 r. pakietu regulacyjnego CRD IV/CRR), jak i na poziomie krajowym (np. uchwalenie w 2016 r. ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych). Czynnikiem, który spowodował kolejne znaczące zmiany było rozprzestrzenianie się od marca 2020 r. pandemii COVID-19. Pandemia zmusiła rządy wielu państw (w tym w Polsce) do wprowadzenia ograniczeń w życiu gospodarczym, co doprowadziło m.in. do spadku tempa wzrostu PKB. Wraz z stopniowym znoszeniem ograniczeń w 2021 r. sytuacja makroekonomiczna zaczęła ponownie się zmieniać, czego wyrazem był m.in. wzrost gospodarczy i jednocześnie wzrost wskaźnika zmiany towarów cen i usług konsumpcyjnych, potocznie zwanego inflacją CPI. Jednocześnie pandemia doprowadziła do zmian w wielu obszarach bankowości, w tym rentowności i stabilności polskich banków.

Celem badania była analiza zmian, zachodzących w polskim sektorze bankowym w latach 2019 – 2021, ze szczególnym uwzględnieniem problemu rentowności i stabilności banków, a także zmian w ich modelach biznesowych oraz akcji kredytowej. W pracy dokonano analizy literatury przedmiotu oraz danych statystycznych opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny, Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Komisję Nadzoru Finansowego oraz Narodowy Bank Polski. W pracy udowodniono hipotezę, że w wyniku pogorszenia sytuacji gospodarczej Polski oraz podjęcia przez władze fiskalne i monetarne działań łagodzących skutki pandemii COVID-19, w tym obejmujących sektor bankowy, doszło do pogorszenia rentowności oraz stabilności polskiego sektora bankowego, do czego przyczyniło się także tworzenie przez banki rezerw z tytułu ryzyka prawnego, związanego z walutowymi kredytami mieszkaniowymi. Prognozowanie dalszych zmian w polskim sektorze bankowym w momencie przeprowadzania badania było utrudnione, ze względu na rosnącą inflację CPI, a także ze względu na trwającą od lutego 2022 r. wojnę na Ukrainie, która pogorszyła polską sytuację gospodarczą.

Słowa klucze:

polski sektor bankowy, rentowność banków, skutki COVID-19

Kryzys męskości verso archetyp bohatera, a kształtowanie wizerunku produktu sportowego

Lista antycznych twórców archetypu bohatera jest długa. Po Hydrach pojawiły się smoki, odważni rycerze, łebscy plebejusze. Historia jest stara jak świat. Idylla, pojawienie się niebezpieczeństwa, śmiałość podejmujący wyzwanie, pokonywanie trudności i ostateczne zwycięstwo, nagroda, wieczna sława i chwała. Dzisiaj pierwotny przekaz już nie funkcjonuje. Przeszedł proces transformacji. Ubrany został we współczesne szaty pasujące do zmian społecznych i kulturowych. Powszechna jest dyskusja o kryzysie męskości, dostrzeganym nie tylko przez socjologów oraz psychologów. Przeprowadzone badania były próbą odpowiedzi na następujące pytania badawcze: Czy kryzys męskości jest dostrzegany przez kobiety? Jakie cechy są najbardziej cenione u współczesnego mężczyzny? Czy archetyp bohatera stał się bezużyteczny, czy też nadal jest płaszczyzną pozwalającą firmom pozycjonować swoje produkty i odnosić sukcesy?

Prezentowane wyniki opierają się na badaniach literaturowych, badaniach ilościowych przeprowadzonych metodą badania elektronicznego, na analizie dokumentów firmy Runmageddon oraz wywiadzie niestandardyzowanym z właścicielem marki Jarosławem Bienieckim. Pierwszym celem badawczym jest diagnoza kryzysu męskości, a także przedstawienie najważniejszych argumentów przemawiających za nim oraz analiza jego przyczyn. Przedstawione zostanie również stanowisko statystycznej kobiety w omawianym obszarze. Drugim celem badawczym jest analiza znaczenia archetypu bohatera

w pozycjonowaniu produktu sportowego na rynku przez firmę Extreme Events Spółka z o.o. oraz weryfikacja czy pierwotny wzorzec herosa wpływa na kształtowanie wizerunku marki.

Słowa kluczowe:

kryzys męskości, archetyp bohatera, pozycjonowanie produktu

Magdalena Romanowska

Maj.romanowska@gmail.com, tel.501-975-586

ORCID: 0000-0003-4158-8552

Uniwersytet SWPS w Warszawie,

Szkoła Doktorska Nauk Społecznych i Humanistycznych

Instytucjonalne praktyki budowania dialogu międzypokoleniowego w świetle wyzwań starzejącego się społeczeństwa

Starzenie się społeczeństwa istotnie wpływa na pogłębianie się różnic między pokoleniami, sprzyjając polaryzacji postrzegania różnic międzygrupowych w kontekście wieku. Różne doświadczenia młodzieży i seniorów powodują narastające trudności w pogodzeniu ich punktów widzenia, skutkując konfliktami pokoleń jako typem sporów nasilających się szczególnie w okresach szybkich zmian społecznych (Sztompka 2002). Procesy te powodują rekonfiguracje międzypokoleniowych transferów wiedzy, w tym odwrócenie kierunku przekazów i wymian. Nasze społeczeństwo obecnie ma w dużej mierze prefiguratywny charakter (Mead 2000), co oznacza, że to młodzi uczą starszych kluczowych umiejętności niezbędnych do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Podczas prezentacji chciałabym wskazać podstawowe obszary obarczone ryzykiem niepowodzenia w budowaniu dialogu międzypokoleniowego, stereotypizacji i uproszczonych wizji starości, a także podobieństwa doświadczeń pokoleń wnuków i dziadków. Odniosę się do wyników analizy danych zastanych, zarówno ilościowych (kontekstowe dane statystyczne), jak i jakościowych, obejmujących doświadczenia etnograficzne z projektów realizowanych w Centrum Aktywności Międzypokoleniowej „Nowolipie” w Warszawie oraz reanalizę danych z indywidualnych wywiadów pogłębionych z projektu GEMTRA, dotyczącego relacji rodzinnych w trzech pokoleniach Polek,

W świetle przeprowadzonych analiz pokazuję obszary, w których zjawisko starzenia się społeczeństwa wiąże się z osłabieniem tradycyjnych więzi międzypokoleniowych w rodzinach (m.in. przez urbanizację, indywidualizację, migrację; zob. też Wrzesień 2003). Przedstawiam skutki ograniczonych możliwości poznania starości przez przedstawicieli młodszego pokolenia w bezpośredniej relacji. Biorąc pod uwagę to, że coraz częściej mamy do czynienia z modelami życia opartymi na relacjach pozarodzinnych i tak zwanych “rodzinach z wyboru” (Weeks et al. 2001), niezwykle istotny staje się rozwój instytucjonalnych praktyk wsparcia seniorów oraz pogłębiania dialogu międzypokoleniowego. W swoim wystąpieniu podkreślam, jak dzięki takiej wymianie zarówno seniorzy, jak i młodsze pokolenia uzyskują dostęp do bardziej zróżnicowanych zasobów i mogą korzystać z wiedzy i doświadczeń przedstawicieli różnych generacji.

Słowa klucze:

pokolenia, konflikt pokoleniowy, starzenie się, instytucja

Karolina Tonak

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Wydział Matematyki i Informatyki oraz
Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej

Maciej Niedzielski

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Wydział Matematyki i Informatyki

Infodemia, czyli epidemia w czasach „post-prawdy”

Zjawiska towarzyszące przeobrażeniom ustrojowym umożliwiły swobodę wypowiedzi na forum publicznym i tym samym wpłynęły na sposób użycia języka, powodując m.in. zmniejszenie kontroli w zakresie poprawności tekstów oraz wiarygodności przekazywanych informacji. W dobie, w której każdy ma prawo do niekontrolowanego wyrażania własnych myśli w sposób ogólnodostępny, weryfikacja pojawiających się informacji – zwłaszcza w kakofonii medialnych doniesień – staje się wyzwaniem. W szczególności wyzwanie to dotyczy pandemii COVID-19, która to ujawniła chaos informacyjny – obecny na niespotykaną dotąd skalę.

W referacie omówione zostaną kluczowe tropy z zakresu teorii informacji, które odzwierciedlenie znalazły w dobie pandemii COVID-19. Badaniu poddano wybrane grupy na portalach społecznościowych: jakościowa i ilościowa analiza postów zamieszczonych w grupach prywatnych pozwoliła na wyodrębnienie podstawowych narracji obecnych we wpisach zawierających nieprawdziwe lub zmanipulowane informacje. W szczególności omówiony zostanie wpływ materiałów wizualnych o charakterze rozrywkowym (m.in. memów) na rozprzestrzenianie nieprawdziwych informacji. Badaniu poddano ponadto wpływ influencerów, którzy – wykorzystując swe ponadprzeciętne zasięgi – rozprzestrzeniali prywatne teorie podważające dane naukowe.

Słowa klucze:

pandemia, dezinformacja, media, bańka informacyjna, pseudonauka, społeczeństwo.

Paweł Nowak

e-mail: p.nowak@doktorant.umk.pl

ORCID: 0000-0002-0200-0907

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu /

Sieć Badawcza Łukasiewicz - Poznański Instytut Technologiczny

O kryzysie dialogicznie konstytuowanej kondycji ludzkiej w kontekście transformacji cyfrowej usług publicznych.

Opierając się na założeniach filozofii dialogu, w tym posługując się narracją Józefa Tischnera, a także przedstawiając główne założenia nurtu interakcjonizmu symbolicznego wskazuję na konstytutywną rolę relacji międzyludzkich w procesie kształtowania się człowieczeństwa. Między innymi w oparciu o matrycę transcendentálną Pierpaolo Donatiego udowadniam dlaczego relacja międzyludzka nie może być zastępowana relacją człowiek-maszyna.

Następnie w swoim wystąpieniu przedstawiam istotę relacji społecznych w kontekście usług publicznych. W oparciu o wykładnię Kazimierza Rogozińskiego udowadniam, że usługa jest świadczeniem pracy, którego celem jest „wzbogacenie walorów osobistych” usługobiorcy. Tym samym zastępowanie usługodawcy technologią cyfrową prowadzi do wytworzenia się quasi usługi, którą Kazimierz Rogoziński określa mianem „postusługi”. Na przykładach udowadniam jednak, że współczesne modele usługowe konsekwentnie eliminują bezpośrednią relację międzyludzką i zastępują ją rozwiązaniami samoobsługowymi lub relacją człowiek-maszyna.

W ostatniej części prezentacji, w oparciu o wyniki przeprowadzonego badania ilościowego, opartego na technice CAWI, w którym wzięło udział 1413 respondentów, przedstawiam społeczno-kulturowe konsekwencje transformacji cyfrowej usług publicznych. Końcowy wniosek z tych badań, korespondujący w wykazaną we wstępie teorią, jest jednoznaczny – społeczeństwo wyraźnie dostrzega w relacji usługowej sposobności rozwoju własnego, społecznie rozumianego, człowieczeństwa. Respondenci uznają „totalną” transformację cyfrową usług za działanie negatywne i niepożądane.

Oczywiście technika jest jednym z kluczowych elementów kultury i nie można się od niej odwrócić, powiedzieć, że jest zła. Złe może być tylko jej niewłaściwe wykorzystanie. Rozwiązaniem kryzysu jest zatem właściwy model usługowy, dzielący usługę na rdzeń i obudowę, które charakteryzują się odmiennym poziomem relacyjności i tym samym absorpcją technologiczną. Takie podejście jest nie tylko optymalne pod względem społeczno-ekonomicznym, ale również pożądanym przez odbiorców usług, co udowadniają przeprowadzone przeze mnie badania.

Słowa kluczowe:

kondycja ludzka, transformacja cyfrowa, usługi publiczne, filozofia dialogu, interakcjonizm symboliczny

Kacper Mroczka

e-mail: kacper_mroczka@o2.pl, tel.: 532 262 807

Uniwersytet Jagielloński

Instytut Ekonomii, Finansów i Zarządzania

Kryzysy XXI wieku w ujęciu wybranych szkół ekonomii heterodoksyjnej

Wystąpienie będzie koncentrowało się na interpretacji kryzysów XXI wieku przez wybrane szkoły ekonomii heterodoksyjnej, takie jak postkeynesizm, instytucjonalizm i ekonomia radykalna, gdzie nastąpi dogłębna analiza podstawowych spostrzeżeń, perspektyw oraz sposobów interpretacji, które charakteryzują wybrane szkoły. Kryzysy mające miejsce w XXI wieku, takie jak kryzys finansowy z lat 2008-2009, były przedmiotem intensywnych badań przez szkoły ekonomii heterodoksyjnej w celu poszukiwania mniej oczywistych przyczyn oraz rozwiązań, których natura różniła się od sposobu interpretacji zdarzeń przedstawianych przez ekonomię głównego nurtu. Podejścia te krytycznie oceniają dominującą rolę ekonomii ortodoksyjnej i zwracają uwagę na różne czynniki, takie jak strukturalne nierówności, brak regulacji rynków finansowych czy brak odpowiedzialności instytucji finansowych, które mogły przyczynić się do powstania i eskalacji kryzysu. Z tego względu podjęta zostanie próba wyjaśnienia przyczyn i skutków kryzysów występujących w XXI wieku oraz perspektyw wybranych szkół heterodoksyjnych w kontekście środków i działań antykryzysowych. Nastąpi szeroka analiza specyfiki światopoglądu społeczno-ekonomicznego i politycznego wybranych szkół heterodoksyjnych. Poruszone zostaną również kwestie różnic w obrębie wybranych szkół, by móc lepiej zrozumieć punkt widzenia przedstawicieli poszczególnych nurtów myśli ekonomicznej wobec kryzysów. Celem badania będzie zatem analiza i porównanie perspektyw wybranych szkół ekonomii heterodoksyjnej ze wskazaniem na elementy wspólne oraz różnice, a także próba identyfikacji sposobów interpretacji przyczyn kryzysów wraz z propozycjami rozwiązań. Pomoże to uzmysłowić słuchaczom perspektywę omawianych szkół heterodoksyjnych, a także pozwoli im na lepsze i bardziej dogłębne zrozumienie teorii, będących kontrargumentacją wobec ekonomii ortodoksyjnej.

Słowa klucze:

ekonomia heterodoksyjna, ekonomia radykalna, instytucjonalizm, postkeynesizm, kryzysy

Człowiek w sytuacji egzystencjalnego kryzysu

Celem wystąpienia będzie ukazanie specyfiki egzystencjalnego kryzysu. Zaznaczę przy tym, że zdrowie psychiczne nie sprowadza się jedynie do braku zaburzeń psychicznych, lecz obejmuje całokształt ludzkiej egzystencji – oznacza szeroko rozumiany dobrostan psychiczny, stanowiąc fundament dobrego samopoczucia, kreatywności oraz efektywnego działania i funkcjonowania w społeczeństwie. Będę argumentować na rzecz tezy, że różnego typu kryzysy są nieodłącznym elementem życia. Od nas jednak zależy, czy konfrontując się z nimi zostaniemy przytłoczeni ich „ciężarem”, popadając w stan bezradności, wyczerpania i zniechęcenia, czy też wyjdziemy z nich zwycięsko, silniejsi, pewniejsi siebie, duchowo bogatsi o nowe doświadczenie oraz mądrzejsi o kolejną życiową lekcję. Kryzysy nie tyle są po to, by nam „zaszkodzić”, burząc nasze nierzadko ambitne plany, marzenia czy cele. Są one raczej po to, byśmy mogli lepiej poznać samych siebie; byśmy mogli bliżej przyjrzeć się zarówno naszym traumom, lękom czy słabościom, jak i autentycznym pragnieniom i motywom swoich działań. Są więc one swego rodzaju testem, sprawdzianem naszej wewnętrznej siły i odporności psychicznej. Stanowią zarazem doskonałą okazję do tego, byśmy stali się świadomymi kreatorami (twórcami) swojego życia, przejmując odpowiedzialność za jego przebieg.

Wywód podzielony będzie na trzy części. W pierwszej przyjrzę się sposobom radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, zwracając uwagę na przyjęcie odpowiedniej postawy i nastawienia mentalnego (psychologicznego). W drugiej zaprezentuję wpływ naszego sposobu myślenia na odczuwane przez nas emocje. Podkreślę, że zachodzi ścisła korelacja między tym, co myślimy (sfera mentalna), a tym, co czujemy (sfera emocjonalna) i jak się zachowujemy (sfera behawioralna). W trzeciej natomiast zaznaczę, że utrzymaniu zdrowia psychicznego sprzyja życie w teraźniejszości (tu i teraz), w tym uważna, nieoceniająca samoobserwacja, połączona z akceptacją naszego egzystencjalnego doświadczenia.

Słowa klucze:

zdrowie psychiczne, kryzys egzystencjalny, sens życia, nastawienie mentalne, emocje, akceptacja, egzystencja

Kryzys odpowiedzialności prawnej za szkody wyrządzone przez sztuczną inteligencję

W dobie nadzwyczaj szybkiego rozwoju technologicznego uznać należy, iż definicja sztucznej inteligencji może być zmienna, a jej dosłowne określenie bywa niekiedy kłopotliwe. Obecnie istnieje wiele wyjaśnień tegoż skomplikowanego znaczenia. Co do zasady przez sztuczną inteligencję rozumie się system, który pozwala na wykonywanie zadań wymagających procesu uczenia się i uwzględniania nowych okoliczności w toku rozwiązywania danego problemu i który w różnym stopniu może działać autonomicznie oraz wchodzić w interakcję z otoczeniem. Celem prezentacji jest omówienie problematyki związanej z odpowiedzialnością za szkody wyrządzone przez sztuczną inteligencję. Szczególnej analizie zostały poddane dostępne propozycje odpowiedzialności, a główną refleksją jest rzeczywista potrzeba stworzenia odrębnych regulacji prawnych. Istotną kwestią jest również określenie pozycji producenta oraz konsumenta w omawianej problematyce. Analizie została poddana odpowiedzialność cywilna w związku z działalnością sztucznej inteligencji, tj. na podstawie winy oraz ryzyka. Istotnym problemem dotyczącym skutecznej kwalifikacji prawnej sztucznej inteligencji są także sposoby rozróżniania sztucznej inteligencji wysokiego ryzyka oraz inne jej wersje - przedmiotowa prezentacja poddaje refleksji sens powyższego podziału na tle regularnego postępu technologicznego. Poruszana problematyka jest niezwykle istotna zważywszy na fakt, iż sztuczna inteligencja jest wykorzystywana coraz częściej w niemalże każdej branży.

Słowa klucze:

odpowiedzialność, postęp, sztuczna inteligencja, regulacje prawne.

Wiktoria Chojnacka

E-mail: wiktoria.chojnacka@phd.usz.edu.pl, tel.: 575767762

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-2293-8695>

Uniwersytet Szczeciński

Szkoła Doktorska Uniwersytetu Szczecińskiego

Instytut Literatury i Nowych Mediów

Ontologiczny i epistemologiczny status granicy w obliczu ekocydu i genocydu

W obliczu kryzysów XXI wieku, unaoczniającej się ekologicznej zagłady oraz trwających od pokoleń i przejawiających się w ciągle nowych formach prób eksterminacji ludzkości, wybrzmiewa pytanie o istotę granicy. Jaka jest granica cierpienia? Jaka jest granica zaniedbania? Jaka jest granica komfortu? Jaka jest granica egoizmu? Paradoksalnie pojęcie granicy jest terminem płynnym, a nawet efemerycznym. Dokonując komparatystycznego odczytania literatury, postaram się przedstawić ontologiczny wymiar granicy oraz sposób jej doświadczania. Następnie spróbuję odpowiedzieć na pytanie, jak przejawia się kulturowy konstrukt granicy w kontekście ekocydu (zagłady ekologicznej) i genocydu (ludobójstwa). Zatem mój projekt prezentacji ma potrójny cel, a mianowicie zamierzam esencjonalnie przedstawić teorie studiów środowiskowych (związanych z literaturoznawstwem), wyjaśnić problematykę ekocydu oraz genocydu, a także wskazać trudności semantyczne oraz konceptualne w strukturze wyznaczania granic. Zbliżająca się katastrofa ekologiczna, dokonywane ludobójstwa nie funkcjonują w ramach dystopijnych wizji, lecz są najpoważniejszymi problemami współczesnego świata, co w świetle etosu naukowca, wymaga badawczego zaangażowania. Czerpać będę z dorobku m.in.: Anity Jarzyny, Tatiany Czerskiej, Urszuli Glensk, Aleksandry Ubertowskiej, Elżbiety Rybickiej oraz Jacquesa Derridy.

Słowa klucze:

Ekokrytyka, ekocyd, genocyd

Natalia Furmańska

e-mail: Nat.fur@wp.pl, tel. 518 462 065

ORCID-ID: <https://orcid.org/0000-0002-0392-7587>

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Wydział Nauk Ekonomicznych

Światowy kryzys finansowy jako wyzwanie dla teorii ekonomii

W wystąpieniu omówiony zostanie wybuch globalnego kryzysu finansowego, który miał miejsce pod koniec pierwszej dekady XXI wieku. Wiązał się z wprowadzeniem gospodarki wielu krajów w okres recesji oraz spowolnienia gospodarczego. Ponadto wykazał słabości ekonomii jako dyscypliny naukowej, bowiem wielu ekonomistów nie było w stanie przewidzieć jego wystąpienia oraz znaleźć skutecznych środków zaradczych. Próbuąc wyjaśnić przyczyny jego powstania, jak również przebieg oraz skutki należy pochylić się w stronę teorii ekonomii. Celem analizy jest zagłębienie się w niektóre aspekty metodologii ekonomii zarówno ortodoksyjnej, jak i heterodoksyjnej, by móc wskazać powiązania z wybuchem światowego kryzysu oraz sformułować własne stanowisko w tej kwestii. Przeprowadzony zostanie przegląd wybranych stanowisk dotyczących kryzysów gospodarczych takich jak teoria H. Minsky'ego oraz teorie szkoły austriackiej i szkoły behawioralnej. Ponadto zostanie podjęta próba przeanalizowania czy niedawny kryzys finansowy i gospodarczy przyczynił się do rozwoju teorii ekonomii. Wobec tego zostanie zastosowana metoda porównawcza, poprzez którą możliwe będzie zbadanie różnic oraz podobieństw w teorii ekonomii sprzed oraz po wybuchu światowego kryzysu. Celem wystąpienia jest ukazanie roli ważniejszych teorii ekonomicznych w przewidywaniu przyczyn pojawienia się kryzysów finansowych.

Słowa klucze:

kryzys finansowy, teorie ekonomiczne, polityka gospodarcza

Maciej Schmidt

macschl@st.amu.edu.pl

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, WNPiD

Republika Kazachstanu wobec epidemii COVID-19 i wojny na Ukrainie

Celem wystąpienia jest przybliżenie polityki wewnętrznej i zewnętrznej Republiki Kazachstanu wobec globalnych kryzysów ostatnich lat: epidemii COVID-19 i Wojny na Ukrainie. Temat ten jest szczególnie interesujący, gdyż pomiędzy oboma kryzysami w Kazachstanie doszło do wyjątkowych protestów, które zmieniły państwo. Omówienie wpływu obu kryzysów na protesty oraz przemiany polityczne w kraju będą kluczowe dla zrozumienia pełnego obrazu sytuacji państwa. Analizie zostaną poddane podejmowane decyzje polityczne, dane ekonomiczne dotyczące Kazachstanu oraz lokalne przekazy medialne z poprzednich 3 lat. Wyżej wymienione komponenty pozwolą kompleksowo przedstawić podejście największego państwa Azji Centralnej do najnowszych globalnych kryzysów i stworzyć syntezę na temat obecnego stanu państwa. Pochylenie się nad tym zagadnieniem i swego rodzaju studium przypadku jest także zaproszeniem do badań nad wpływem epidemii COVID-19 i wojny na Ukrainie na państwa spoza kontynentu europejskiego, które nieczęsto znajdują zainteresowanie badaczy.

Słowa klucze:

Kazachstan, Azja Centralna, COVID-19, wojna na Ukrainie

KRYZYSY W KONFLIKCIE O GÓRSKI KARABACH PO WOJNIE KARABASKIEJ Z 2020 ROKU - ANALIZA SYTUACJI I PERSPEKTYWY JEJ ROZWOJU

Ostatnie lata to ciągły wzrost napięć w stosunkach międzynarodowych oraz niepewności w sytuacji geopolitycznej. Państwa coraz odważniej wysuwają żądania dotyczące określonych terytoriów. Jednym z najpoważniejszych takich sporów terytorialnych jest trwający od ponad trzydziestu lat konflikt o Górski Karabach. Region ten położony jest na Kaukazie Południowym i formalnie znajduje się w granicach Azerbejdżanu. Faktycznie jest to jednak Republika Górskiego Karabachu, czyli nieuznawane na arenie międzynarodowej państwo z własnym aparatem władzy. Posiada zacieśnione na różnych płaszczyznach relacje z sąsiadującą Armenią. Górski Karabach jest w stanie ciągłego konfliktu z Azerbejdżanem, którego zgodnie z prawem jest częścią. Przy ich nieformalnej granicy dochodzi do regularnych incydentów zbrojnych. Na spornym terytorium toczyły się także pełnowymiarowe wojny.

W referacie zostanie omówiona problematyka sytuacji wokół Górskiego Karabachu po wojnie, która miała miejsce w 2020 roku. W jej wyniku nieuznawane państwo utraciło około 75% kontrolowanego terytorium. Analizie zostaną poddane wydarzenia i sytuacje mające wpływ na kolejne eskalacje tego konfliktu. Jednym z czynników warunkujących takie okoliczności jest postawa Azerbejdżanu, który wyszedł z tej wojny jako zwycięzca i wobec tego prezentuje silniejszą postawę w negocjacjach dotyczących tego sporu. Ponadto Armenia, jak i Azerbejdżan bezpośrednio po zakończeniu wojny informowały, o coraz większej liczbie incydentów na granicy. Szczególnym rokiem dla pojawienia się kolejnych sytuacji kryzysowych eskalujących ten konflikt był 2022. W sierpniu Azerbejdżan przeprowadził operację „Odwet”, zajmując kilka wzgórz w nieuznawanym państwie. Z kolei we wrześniu wybuchły największe od wojny w 2020 roku intensywne walki pomiędzy Ormianami i Azerami. W referacie zostanie podjęta także próba nakreślenia politycznego scenariusza i perspektyw rozwoju sytuacji dotyczącej konfliktu o Górski Karabach, gdyż wciąż jest ona napięta i nieuregulowana.

Słowa klucze:

Karabach, konflikt, Armenia, Azerbejdżan, wojna, granica, terytorium

Dr Marcin Płoski

Badacz niezależny, Absolwent Studium Doktoranckiego

Nauk o Polityce, Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego

ORCID: 0000-0002-7199-495X

e-mail: marcin.ploski7@gmail.com

Przyczyny i skutki rozłamu cywilizacyjnego w Niemczech w świetle badań czasopisma *Opoka w Kraju*

Czasopismo *Opoka w Kraju*, którego redaktorem jest prof. Maciej Giertych podejmuje problematykę rozłamu cywilizacyjnego w Niemczech na dwa kręgi cywilizacyjne: cywilizację łacińską i bizantyjską. W tym aspekcie cywilizacyjnym Niemcy są cywilizowani na dwa sposoby, ponieważ według Feliksa Konecznego, na którego powołuje się Maciej Giertych, „nie można być cywilizowanym na dwa sposoby”, co jest już antytezą jego słów. W tej mierze utrwalił się niespotykany nigdzie indziej swoistego rodzaju dualistyczny projekt cywilizacyjny, który ma swoje korzenie u zarania państwowości niemieckiej. Cywilizacja niemiecka to synteza dwóch kręgów cywilizacyjnych, gdzie w zachodnich Niemczech, zwłaszcza w Nadrenii dominuje cywilizacja łacińska (zachodnia), natomiast w Niemczech wschodnich cywilizacja bizantyjska. W sferze publicznej dominował bizantyzm, natomiast w sferze prywatnej łacińskość. Na związki Niemiec i bizantyzmu wskazuje historia, na przykład panowanie cesarza Ottona I (912–973), który wprowadza przepych i splendor towarzyszące ceremoniałowi bizantyjskiemu. Tworzy na dworze niemieckim środowisko polityczne, kulturowe i naukowe pochodzące z Bizancjum. Panowanie Ottona I jest odąd postrzegane jako początek ścierania się pojęć bizantyjskich z łacińskimi, czyli zjawiska dualizmu cywilizacyjnego – początek rozłamu cywilizacyjnego. Zasadniczym problemem naukowym jest więc określenie, jakie znaczenie dla Niemiec i ruchów narodowych w Polsce, które reprezentuje *Opoka w Kraju* ma rozłam cywilizacyjny w sferze publicznej i prywatnej. Wśród wielu zarzutów ze strony *Opoki w Kraju* wobec polityki integracji Unii Europejskiej stawiana jest przede wszystkim uwaga, że poszczególne rządy Niemiec dążą do stworzenia Stanów Zjednoczonych w Europie na wzór federacji niemieckiej. Egzemplifikacja problemu badawczego zostanie dokonana poprzez metodę badania słów i wyrażań sztandarowych Walerego Pisarka, która łączy możliwości poznawcze semantyki, lingwistyki, analizy słów kluczy i socjologii, umożliwiając diagnozę dynamiki świadomości społecznej na podstawie empirycznie badanego nastawienia do treści wybranych słów sztandarowych: pozytywnych mirandów i negatywnych kondemnandów.

Słowa kluczowe:

cywilizacja niemiecka, cywilizacja zachodnia (łacińska), cywilizacja bizantyjska, rozłam cywilizacyjny, dualizm cywilizacyjny

JEL: B11, B15, B19

Anna Biernacka

E-mail: aniabiernackaa@gmail.com

ORCID iD: 0000-0001-5612-1395

Uniwersytet Wrocławski, Instytut Socjologii

Wiktoria Morawska

E-mail: wiktoria.morawskapp@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-4043-5290>

Polska Akademia Nauk, Instytut Filozofii i Socjologii

Politycy w sieci w obliczu kryzysu? Bezpośredni marketing polityczny w mediach społecznościowych jako źródło wiedzy o społecznych reprezentacjach.

Celem wystąpienia jest omówienie wiodących tendencji komunikacyjnych polityków w obliczu kryzysów za pomocą metody analizy zawartości. Stawiamy hipotezę, że w ostatnich latach marketing polityczny przeszedł dynamiczne zmiany w komunikacji na poziomie nadawców (polityków i wyborców) oraz samych odbiorców (konsumentów nowych mediów). Proces ten intensyfikuje się w tak zwanych „czasach kryzysu”: okresie pandemii, pogłębiania migracji uchodźczej, wojny w Europie Wschodniej, licznych protestów w Polsce. Skutkiem stało się wykorzystanie przez polityków marketingu bezpośredniego jako metody wzmacniania pozytywnego wizerunku dzięki dotychczas niestandardowym formom reagowania na sytuacje kryzysowe. Wystąpienie będzie zawierać omówienie podstawowych form i narzędzi marketingu bezpośredniego z literatury przedmiotu, którą uzupełniamy o analizę marketingu politycznego na – nie opisywanych dotąd – platformach nowych mediów. Podejmujemy próbę rekonstrukcji dotychczasowych klasyfikacji w poszerzeniu o dwustronne relacje komunikacji internetowej: społeczności jako konsumentów w interakcji z politykami. Analiza zawartości oparta została na konkretnych przykładach postów, stories, transmisji live, nagrań i wpisów polityków na platformach Instagram, Twitter, YouTube i TikTok, także w kontekście kampanii internetowych, takich jak #ToJestWojna, #StopWar, czy #hot16challenge.

Największą wartość stanowi rozszerzenie analizy marketingu politycznego o współczesne formy bezpośredniego kreowania wizerunku i komunikacji w nowych mediach (model 5+4). Temat ten – poza ogólną kategorią Internetu – nie został wyszczególniony w dotychczasowej literaturze tematu.

Słowa klucze:

kreowanie wizerunku politycznego, marketing bezpośredni, marketing polityczny, nowe media, zachowania konsumentów

Karolina Turska

E-mail: ksandra1@stu.vistula.edu.pl, tel: 602 409 695

ORCID iD: 0000-0002-0558-6608

Akademia Finansów i Biznesu Vistula w Warszawie

Wydział Biznesu i Studiów Międzynarodowych

Rozwój cyfryzacji w krajach afrykańskich wobec wyzwań społecznych i ekonomicznych - analiza na przykładzie cyfrowych płatności

Cyfryzacja jest nieodzownym elementem składającym się na proces rozwoju każdego państwa. Posiada szczególne znaczenie w kontekście poczynąń na rzecz przeciwdziałania a także niwelowania skutków kryzysów zarówno tych trwających obecnie, jak i mających miejsce w przyszłości.

Dokonując analizy sytuacji gospodarczej Afryki do najpilniejszych zagadnień należy kryzys żywnościowy. Jego skutki są potęgowane przez wojnę w Ukrainie, która jednocześnie uwypukla narastający problem. Do wcześniejszych przyczyn zalicza się pandemię wywołaną SARS-CoV-2, czy chociażby obserwowane do dnia dzisiejszego zmiany warunków klimatycznych.

Bezsprecznym elementem składającym się na ciąg przyczynowo skutkowy kryzysu związanego z brakiem bezpieczeństwa żywnościowego w krajach afrykańskich jest zjawisko ubóstwa. Aktualna sytuacja na świecie hamuje dalszą walkę na rzecz ograniczania odsetku ludności żyjącej w skrajnej biedzie. Wzrost cen żywności w połączeniu z obserwowanym od lat zwiększeniem bezrobocia w szczególności wśród osób młodych grozi potężnym kryzysem gospodarczym, którego konsekwencje już są widoczne.

Dodatkowym wyzwaniem stawianym wobec podmiotów zainteresowanych jest zwiększanie się populacji Afryki, które w połączeniu z niedostosowanym programem nauczania powoduje nasilenie się zjawiska ubóstwa.

W wystąpieniu zostaną omówione kwestie związane z kryzysem gospodarczym, żywnościowym oraz postępującym zjawiskiem zwiększania się populacji Afryki. Jedną z propozycji walki zaproponowaną przez Bank Światowy jest rozwój cyfryzacji w szczególności w dziedzinie rozwiązań finansowych. Należą do nich przelewy bankowe bądź dostęp do aplikacji mobilnych oferowanych przez tamtejsze banki. Zmiany w obszarze digitalizacji są konieczne a wręcz zalecane w krajach rozwijających się. Nieobecność cyfryzacji w dobie obecnego kryzysu skutkowałaby mniejszymi szansami na szybsze oraz efektywniejsze wyjście z niebezpiecznej sytuacji.

Słowa kluczowe:

cyfryzacja, kryzys gospodarczy, kryzys żywnościowy, ubóstwo, Bank Światowy, Afryka.

mgr Aleksandra Sztuk

e-mail: aleksandra.sztuk@ue.wroc.pl

ORCID:0000-0002-1845-0363

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Katedra Badań Marketingowych

Kształtowanie oferty miejskiej kierowanej do grupy cyfrowych nomadów

Cyfrowi nomadzi mogą być definiowani jako w pełni zdalni pracownicy wykorzystujący technologie cyfrowe do realizacji obowiązków służbowych z dowolnego miejsca na świecie. Destynacja, w której przebywają nomadzi jest wybierana okresowo i jest zmieniana co ok. 3-6 miesięcy. Cyfrowy nomadyzm jest jednym z najszybciej rozwijających się trendów społecznych i daje szansę wielu jednostkom terytorialnym na podniesienie swojej pozycji konkurencyjnej pod warunkiem odpowiednio dostosowanej oferty. Cyfrowy nomadyzm to nie tylko forma wykonywania pracy, ale także styl życia, który charakteryzuje zaangażowanie w podróże oraz chęć poznawania i odkrywania nowych kultur. W literaturze naukowej ze względu na stosunkowo nowe zjawisko jakim jest nomadyzm istnieje niewiele opracowań poświęconych tej grupie odbiorców, w szczególności z perspektywy użytkowania miast.

Cyfrowi nomadzi wybierając miasto destynacji biorą pod uwagę dostępność i udogodnienia w zakresie technologicznym, czynniki środowiskowe i społeczne, w przeciwieństwie do pracowników-emigrantów, którzy najczęściej kierują się aspektami ekonomicznymi lub politycznymi. W wygłoszonym referacie zostaną przedstawione m.in. główne czynniki atrakcyjności miasta destynacji z perspektywy stosunkowo nowej grupy odbiorców miasta jaką stanowią cyfrowi nomadzi, które zostały określone na podstawie przeprowadzonego badania ilościowego. Badanie prowadzone było w okresie lipiec-sierpień 2022 roku wśród międzynarodowej społeczności cyfrowych nomadów przy wykorzystaniu narzędzia w postaci formularza ankiety zawierającej autorsko zaprojektowaną skalę. W badaniu wzięło udział 209 respondentów, a wyniki zostały podsumowane i poddane analizie statystycznej przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego Excel. W części teoretycznej, która będzie miała na celu wprowadzić w kontekst badań empirycznych zostanie zaprezentowana istota oferty miejskiej, będącej składową wizerunku i marki jednostki terytorialnej oraz wpływu na konkurencyjność miasta z perspektywy marketingu terytorialnego. Problem konkurencyjności miasta stanowi istotny aspekt z perspektywy wzrostu gospodarczego i ekonomicznego danej jednostki terytorialnej, w szczególności w kontekście kryzysu spowodowanego pandemią i stopniowej odbudowy wizerunku miasta jako destynacji w okresie postpandemicznym.

Słowa klucze:

cyfrowy nomadyzm, marketing terytorialny, wizerunek miasta, tożsamość miasta

Magdalena Morze

magdalena.morze@doctorate.put.poznan.pl

ORCID-id: 0000-0002-6647-583X

Łukasiewicz – Poznański Instytut Technologiczny,

Politechnika Poznańska – Wydział Inżynierii Zarządzania

Human Robot Interaction – obszar, który zmienia współczesne organizacje.

Polski Instytut Ekonomiczny podaje, iż w latach 1993-2018 liczba robotów przemysłowych na świecie zwiększyła się z 557 tysięcy do 2,4 miliona. Przy czym aktualnie implementowane roboty przestają być tylko narzędziami w ludzkich rękach. Dzięki swojej autonomiczności zyskują miano kolegów z zespołu. Czy mamy zatem do czynienia z rodzącym się nowym typem zespołu: human robot team?

Badanie nowego modelu pracy w zespole, każe nam zastanowić się nad ideą zespołowości. Czy roboty faktycznie stają się naszymi kolegami z pracy? W literaturze spotkać można odmienne opinie badaczy, którzy wskazujące na to, iż w chwili obecnej, nie można traktować robotów jako członków zespołu. Żadna grupa ludzi i robotów nie spełnia aktualnie wymagań stawianych zespołowi. Czy zatem zespół został przyjęty, jako idealny model interakcji człowiek-robot, ponieważ tylko taki znamy? Może zamiast uparcie utrzymywać zespołowy model interakcji człowiek-robot i próbować uczynić roboty porównywalnymi z ludzkimi kolegami z pracy, badacze powinni opracować strukturę organizacyjną, która wykorzystuje zarówno szczególne zdolności ludzi, jak i specjalne zdolności robota?

Wystąpienie ma wskazać, czym jest obszar human robot interaction, jakie czynniki wpływają na prawidłową kooperację ludzi i inteligentnych maszyn (fizycznych robotów, czy systemów opartych na AI), jakim zmianom ulegają procesy wewnątrz organizacji.

Literatura wskazuje, iż czynnikami determinującymi współpracę ludzi i robotów, są np. : niezawodność, przewidywalność robotów, przejrzystość systemów, ale także osobowość ludzi, znaczenie zespołowych modeli mentalnych czy wygląd robotów. A kluczowym czynnikiem, bez którego nie ma prawidłowej kooperacji, jest zaufanie. Wystąpienie wprowadza w zagadnienie Human Robot Interaction (HRI) uwypuklając determinanty skutecznej kooperacji. Poznanie zasad działania HRI jest jednym z wyzwań stojących przed organizacjami przyszłości.

Słowa kluczowe:

human robot interaction, współpraca ludzie-roboty, robotyzacja, Przemysł 4.0

lic. Łukasz Jankowski,

E-mail: jankowski.lukasz.pl@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-4036-113X>

Uniwersytet Łódzki, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny

Praktyki przedsiębiorstw w zakresie zielonego zarządzania zasobami ludzkimi w okresie pandemii COVID-19 w świadomości pracowników

Obecnie kryzys można zdefiniować jako okoliczność, w której w sposób nagły pojawiają się problemy i niebezpieczeństwa wymagające niezwłocznej reakcji na polu jednej lub wielu dziedzin takich jak gospodarka, zdrowie publiczne czy bezpieczeństwo. Analizując to sformułowanie w się w kontekście ostatnich światowych wydarzeń, można powiązać je w sposób bezpośredni z wydarzeniami mającymi miejsce podczas pandemii COVID-19.

W przedsiębiorstwach epidemia była incydentem bezprecedensowym z uwagi na drastyczne i nagłą potrzebę odnalezienia się w sytuacji spadku obrotów, zapewnienia ponadprzeciętnego bezpieczeństwa personelu czy wreszcie, utrzymania płynności finansowej. Można zatem stwierdzić, że wpłynęła ona znacząco na sposób pracy firm, a co za tym idzie, również na metodyki zarządzania zasobami ludzkimi. Zyskujące na popularności, głównie w latach przed pandemicznych praktyki GHRM (Green Human Resources Management) [Pawlicka A., 2021] zderzyły się wtedy z biznesową rzeczywistością nie tylko pandemii, ale także wojny w Ukrainie. Wydarzenia te mogły mieć znaczący wpływ na tempo rozwoju zielonego ZZL (zarządzanie zasobami ludzkimi) lub na to, jak odbierali je pracownicy w firm egzystujących w polskiej gospodarce w tym okresie. W niniejszym referacie przybliżony został temat samej koncepcji GHRM oraz przedstawione zostały wyniki badań własnych na temat tego, w jaki sposób pracownicy przedsiębiorstw komercyjnych postrzegali wdrażanie praktyk takich jak zrównoważone oraz zielone zarządzanie zasobami ludzkimi w organizacjach przed pandemią oraz tuż po jej zakończeniu (lata 2019-2022). Celem pobocznym wystąpienia jest natomiast propagowanie idei zielonego ZZL i pogłębianie wiedzy osób świata nauki i biznesu na temat tego typu koncepcji, które wpływają na kierunek rozwoju zarządzania kapitałem personalnym w dobie wymiany międzypokoleniowej.

Słowa kluczowe w języku polskim:

zielone zarządzanie zasobami ludzkimi, zielone kompetencje, proekologiczna działalność

Słowa kluczowe w języku angielskim:

Green Human Resource Management, green competences, pro-environmental activity

Słowa klucze:

rynek pracy, pokolenie Z, zarządzanie różnorodnością pokoleniową, kryzys zatrudnienia

Jak przepisy dotyczące cienkiej kapitalizacji wpłynęły na strukturę finansowania przedsiębiorstw w Polsce w latach 2018-2021?

Globalizacja gospodarki przyczyniła się do wzmożonej konkurencji podatkowej między państwami i koncentracji dochodów wśród najzamożniejszych państw. Swoboda w przepływach kapitałów jest jednym z czynników przyczyniających się do zjawiska transferowania zysków i erozji bazy opodatkowania. Kraje członkowskie Unii Europejskiej w tym Polska zdecydowały się na ograniczenie tego zjawiska poprzez wprowadzenie przepisów dotyczących cienkiej kapitalizacji. Celem badania jest identyfikacja zmian w strukturze kapitałowej oraz czy wpłynęło to na kondycję finansową przedsiębiorstw. Problemem badawczym będzie zatem odpowiedź na pytanie, czy implementacja nowelizacji przepisów dotyczących cienkiej kapitalizacji wpłynęła na struktury finansowania przedsiębiorstw oraz czy implementacja ta realnie zwiększy efektywną stawkę opodatkowania. Badanie zostało przeprowadzone na podmiotach niefinansowych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w latach 2018-2021. Jak wynika z przyjętej nowelizacji ustawy przepisy dotyczące cienkiej kapitalizacji miały skutkować zmniejszeniem finansowania dłużnego wśród przedsiębiorstw. Ponadto ustawodawca zakładał, że wpłynie to na zwiększenie wpływów do budżetu Państwa z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych poprzez ograniczenia korzyści podatkowych wynikających z transferowania zysków do jurysdykcji podatkowych cechujących się niskim lub brakiem opodatkowania.

Badania zostały przeprowadzone z wykorzystaniem statystyk opisowych oraz nieparametrycznych testów statystycznych. Do badania struktury finansowania przedsiębiorstw został uwzględniony długoterminowy dług oprocentowany. Badanie wykazało, że przedsiębiorstwa nie zaprzestały korzystania z finansowania dłużnego, jednakże skutkowało to zwiększeniem efektywnej stawki podatkowej.

Słowa klucze:

globalizacja, podatek dochodowy od osób prawnych, przepisy dotyczące cienkiej kapitalizacji, transferowanie dochodów, erozja bazy opodatkowania, koncentracja dochodów

Kinga Wolny

E-mail: kinga.wolny1@edu.uekat.pl, tel. 506 961 425

ORCID iD <https://orcid.org/0000-0003-4568-164X>

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Wydział Ekonomii, Katedra Ekonomii

Długookresowe cykle koniunktury gospodarczej wobec kryzysów i zmian w XXI wieku

Celem wystąpienia jest przedstawienie zależności między obserwowanym spowolnieniem rozwoju gospodarczego z lat 20-tych XXI wieku a długookresowymi cyklami gospodarczymi. Podjęto próbę omówienia głównych teorii i założeń cyklu koniunkturalnego, które pozwalają na wyjaśnienie mechanizmów, które prowadzą do kryzysów. Analizie został poddany cykl Kondratiewa. Na jego podstawie autor wskazuje zmiany jakim na przestrzeni lat uległy długookresowe cykle, wyjaśnia ich znaczenie w perspektywie oceny stanu gospodarki i wskazuje problemy związane z ich interpretacją. Na potrzeby badań dokonano kwerendy literatury przedmiotu (polsko- i anglojęzycznej). Uzyskane wyniki pozwalają stwierdzić, iż na przestrzeni dekad zaobserwowano znaczne skrócenie cykli długich i zmiany w amplitudzie wahań PKB. Kwestią sporną pozostaje prognozowanie kolejnych fali Kondratiewa jak i związany z nimi oczekiwany przełom technologiczny. Wielu badaczy stwierdza, że obecna nowoczesna technologia nie stanowi już wystarczającego bodźca do dalszego wzrostu gospodarek. Wysunięta hipoteza dotycząca obserwowanych najnowszych trendów w dążeniu m.in. zrównoważonego rozwoju i ekologicznych rozwiązań stanowi prelude do dalszych rozważań.

Słowa kluczowe:

cykl gospodarczy, wahania koniunktury, przełom technologiczny, rozwój zrównoważony, inteligenta specjalizacja

Kod JEL: E32, E71, A10

Krzysztof Kaczmarek

E-mail: krzysztofkaaczmarek007@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-1469-646X>

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Instytut Finansów

Patryk Król

E-mail: patkto12@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-4079-8849>

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Instytut Finansów

CBDC jako element walki z wykluczeniem finansowym

Niektóre regiony wciąż borykają się z problemem wykluczenia finansowego przejawiającego się w braku dostępu do rynku płatniczego, zmniejszającą się liczbą placówek bankowych, wysoce zróżnicowanymi w poszczególnych regionach kosztami obsługi klienta oraz barierami technologicznymi. Jako kryzys na potrzeby tego wystąpienia rozumiemy zdarzenie o charakterze finansowym obejmujące znaczną część populacji danego kraju powodujące negatywne skutki. Jeżeli wykluczenie finansowe dotyka znaczną część populacji danego kraju samo w sobie może zostać uznane za poważny kryzys. Wykluczenie finansowe stanowi problem przede wszystkim ze względu na dużą rolę bankowości w naszym życiu. Coraz większa liczba płatności odbywa się bezgotówkowo, a znaczna większość instytucji wymaga posiadania konta bankowego w celu wysyłania lub odbierania przelewów. Wobec tego coraz więcej osób i instytucji szuka sposobów na włączenie osób wykluczonych do systemu finansowego. Jednym z możliwych sposobów na zmniejszenie tych problemów może być wprowadzenie waluty cyfrowej – ang. Central Bank Digital Currency (CBDC), które potencjalnie ma poprawić dostępność do usług finansowych. W wielu państwach trwają prace analityczne i koncepcyjne nad możliwością implementacji waluty cyfrowej (CBDC) do powszechnego użytku. W wystąpieniu przeprowadzono analizę na przykładzie państw, które już wprowadziły walutę cyfrową banku centralnego oraz takich, które prowadzą pilotaż tego rozwiązania. Przeprowadzono również analizę potencjalnych wad i zalet takiego rozwiązania. Wśród zastosowanych metod wskazać można krytyczną analizę literatury przedmiotu, metodę dedukcji i indukcji.

Słowa kluczowe:

CBDC, pieniądz cyfrowy, wykluczenie finansowe, inkluzja finansowa

Międzypłciowa luka płacowa a problem segregacji zawodowej

Problematyka nierówności płci w sferze zawodowej oraz wiążąca się z nią międzypłciowa luka płacowa stanowią ważny i współczesny problem badawczy. Powyższe zagadnienia traktuję jako obszar kryzysowy na rynku pracy. Przejawy dyskryminacji, zwłaszcza w segmencie zatrudnienia i płac, negatywnie oddziałują na możliwość rozwoju zawodowego kobiet. Płeć jest czynnikiem niezależnym od pracownika(-czki) i nie powinna wpływać na wysokość zarobków, które definiowane jest jako zapłata za wykonaną pracę. Kobiety, pomimo takich samych praw i obowiązków jak mężczyźni, nie otrzymują takiego samego wynagrodzenia za wykonanie tej samej pracy. Międzypłciową luką płacową nazywane jest zróżnicowanie wynagrodzeń ze względu na płeć. Historycznie pierwszą i najpopularniejszą metodą szacowania skorygowanej luki płacowej jest podwójna dekompozycja Oaxaki-Blindera. Wspomniana metoda nadal jest aktualna, i pomimo występowania innych ujęć, badacze wciąż licznie się nią posługują. W dekompozycji uwzględniane są czynniki różnicujące wpływające na płacę, które określa się mianem składnika wyjaśnionego. Do takich czynników zalicza się m.in. lata edukacji, doświadczenie zawodowe czy wiek. Natomiast składnik niewyjaśniony informuje o tym, jaka część obserwowanej różnicy wynagrodzeń wynika z dyskryminacji.

Celem wystąpienia jest wyjaśnienie jakie znaczenie ma segregacja zawodowa dla luki płacowej oraz odpowiedź na pytanie: czy na podstawie metody podwójnej dekompozycji Oaxaki-Blindera, która uznawana jest za metodę dającą rzetelniejsze wyniki, można wskazać faktyczny poziom dyskryminacji kobiet? Zastosowaną metodą jest przegląd dostępnej literatury.

Słowa klucze:

segregacja zawodowa, luka płacowa, nierówność płci, rynek pracy

Zmiana podejścia do życia pokolenia przełomu wieków i jej wpływ na rynek pracy

Celem referatu jest omówienie problematyki związanej ze zmianą podejścia do życia pokolenia przełomu wieków, co rozumiemy jako część pokolenia Z urodzoną pomiędzy 1995 a 2005 rokiem, i wpływu tejże zmiany na szeroko rozumiany rynek pracy. Zmiany te mogą być postrzegane jako jeden z kryzysów społecznych, a nawet ekonomicznych XXI wieku. Należy jednak zauważyć, że kryzys rozumiany może być w tym przypadku różnie, w zależności od pozycji na rynku pracy. „Kryzys wartości” pomiędzy pokoleniami nie jest przez nas rozpatrywany jedynie od strony negatywnej, a podejście zawarte w referacie opisuje również pozytywną stronę zmiany pokoleniowej i potencjalne możliwości, jakie ze sobą niesie. W szczególności badaniu i analizie poddani zostali przedstawiciele pokoleń: przełomu wieków oraz wcześniejszych, żyjący w Polsce. Podstawowe pytania, jakie przyświecają w podjętym tu rozważaniom, odnoszą się do podejścia do pracy, zaangażowania pracownika w działania i życie przedsiębiorstwa. W celu poznania odpowiedzi na wyżej postawione pytania, przeprowadzone zostało badanie ilościowe oraz analiza porównawcza dotychczasowych badań podejmujących podobną problematykę.

Słowa klucze:

kryzys wartości; zmiany pokoleniowe; rynek pracy;

Malwina Jankowska

malwina.jankowska@phd.usz.edu.pl +48 790 232 101

Szkoła Doktorska Uniwersytetu Szczecińskiego

Instytut Zarządzania

ORCID: 0000-0002-3525-6714

Współczesny kryzys zatrudnienia. Pokolenie Z a oczekiwania pracodawców

Współcześnie na rynku pracy spotykamy się z nieuniknioną transformacją, wywołaną zarówno nieustającym postępem technologicznym, jak i stopniowym wkraczaniem nań nowego pokolenia. Przemiany społeczne doprowadziły do kryzysu, spowodowanego szczególnie zróżnicowanym podejściem do pracy kadry zarządzającej i młodych adeptów pracy. Efektem tej niezgodności oczekiwań, motywacji i formy komunikacji są występujące trudności w procesie zatrudnienia.

Wychowane w scyfryzowanym świecie pokolenie Z cechuje się innymi kompetencjami i wartościami niż przedstawiciele starszych pokoleń, w szczególności Baby Boomers i X. Występujący pluralizm aksjologiczny, doprowadził do powstania komplikacji dla obu stron zawierających stosunek pracy. Czy istnieje zatem rozwiązanie współczesnego kryzysu zatrudnienia, które mogłoby spełnić oczekiwania pracodawców i zapewnić przedstawicielom pokolenia Z perspektywę rozwoju oraz poczucie spełnienia zawodowego?

Referat pt.: “Współczesny kryzys zatrudnienia. Pokolenie Z a oczekiwania pracodawców” przedstawia pokoleniowe podłoże aktualnie występującego na polskim rynku pracy kryzysu zatrudnienia. Choć dalece rozwinięte zarządzanie zasobami ludzkimi, poparte zostało szczególnie w ostatnich latach rozporządzeniami europejskimi w zakresie ESG, wciąż w niewystarczającym stopniu opiera się na zarządzaniu różnorodnością pokoleniową.

Ze względu na intensyfikujące się odmienności między przedstawicielami danych pokoleń, przy jednoczesnym braku reakcji kadry zarządzającej na uwidaczniające się powszechnie przemiany społeczne, kryzys na rynku pracy wymagać może zmiany podejścia osób kształtujących strategię zarządzania ludzkimi w przedsiębiorstwach o rozbudowanej strukturze zatrudnienia.

Autorka prezentuje spojrzenie na współczesny kryzys zatrudnienia z perspektywy zarządzania różnorodnością pokoleniową. Przedstawiane wyniki badań własnych poparte są stałą obserwacją sytuacji i przekształceń na polskim rynku pracy. Szybciej niż kiedykolwiek w historii zmienia się rzeczywistość. Ostatnie lata są okresem permanentnego kryzysu, którego przykłady znaleźć można w większości obszarów życia społeczno-gospodarczego. Kryzys występujący na rynku pracy, przede wszystkim w procesie zatrudnienia, może być spowodowany przez brak popularyzacji koncepcji zarządzania różnorodnością pokoleniową, w czasach, w których jednocześnie współdziałają przedstawiciele aż 4 pokoleń skrajnie różniących się od siebie.

Słowa klucze: rynek pracy, pokolenie Z, zarządzanie różnorodnością pokoleniową, kryzys zatrudnienia

Polityka banków centralnych w obliczu konfliktu rosyjsko-ukraińskiego

Polityka banków centralnych obecnie z uwagi na konflikt rosyjsko-ukraiński determinuje sytuację finansową na świecie w sposób najsilniejszy w dotychczasowej historii. Ustalanie stóp procentowych i ich odpowiedni dobór jest obecnie kluczowy do zapewnienia stabilności, a także do utrzymania wartości danej waluty, jak i odpowiedniego poziomu rentowności obligacji. Takie działania są również niezbędne do prawidłowego funkcjonowania państwa, stabilności jego budżetu, a w momentach kryzysowych interwencje banków centralnych łagodzą negatywne warunki rynkowe. Na politykę monetarną jako całość składa się wiele czynników. Obrany kurs banku centralnego determinuje inwestycje zagraniczne, rentowność eksportu, a nawet wpływa na ceny nieruchomości.

Celem opracowania jest przedstawienie polskiej polityki monetarnej, a także długoterminowych prognoz dla polskiego złotego, polskiej giełdy i polskich obligacji. W opracowaniu przedstawiona zostanie także analiza luźnej polityki monetarnej, która występuje obecnie w Japonii. Jak również ekonomiczny fenomen monetarny jaki występuje w Turcji, gdzie bank centralny łamie wszelkie konwenanse obniżając stopy procentowe mimo wysokiej inflacji i rekordowo taniej lokalnej waluty jaką jest turecka lira. Analiza skrajnie jastrzębiej oraz gołębiej polityki monetarnej pozwoli na szczegółowe zrozumienie znaczenia polityki monetarnej w gospodarce. Każdy bank centralny powinien być elastyczny w swojej polityce i dostosowywać jej kurs do aktualnych warunków rynkowych. Zwlekanie z decyzjami lub podejmowanie pochopnych działań wcześniej czy później przyniosą jeszcze większe problemy ekonomiczne.

Słowa kluczowe:

kryzys, inwestycje, polityka monetarna

Oskar Urban

E-mail: oskarurban00@gmail.com, tel: 881507010

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-2873-9133>

Uniwersytet Warszawski, Wydział Nauk Ekonomicznych

Michalina Szwed

E-mail: szwed.michalinap@gmail.com, tel: 517913525

Uniwersytet Wrocławski, Wydział Nauk Społecznych

Wpływ sankcji gospodarczych na kondycję ekonomiczną Federacji Rosyjskiej. Analiza porównawcza sankcji z lat 2014 oraz 2022.

Rozpoczęta 24 lutego 2022 roku pełnoskalowa inwazja wojsk Federacji Rosyjskiej na terytorium Ukrainy przywróciła do debaty publicznej temat sankcji gospodarczych nakładanych na Rosję, osoby fizyczne, sektory gospodarki, jak i na podmioty gospodarcze z nią związane. Przywróciła, ponieważ pierwsze sankcje gospodarcze związane z wojną rosyjsko-ukraińską nakładane były już po bezprawnej aneksji Krymu przez Federację Rosyjską w 2014 roku. Sankcje gospodarcze mają na celu możliwie najsilniejsze osłabienie gospodarcze oraz polityczne podmiotów nimi objętych. Samo osłabienie zaś ma wywołać określone działania, najczęściej polityczne, mające na celu załagodzenie zaistniałej z winy podmiotu objętego środkami ograniczającymi.

Celem niniejszego referatu jest przedstawienie i porównanie efektów oddziaływania nałożonych kar na gospodarkę Federacji Rosyjskiej, zakresu nałożonych sankcji przez kraje członkowskie Unii Europejskiej, jej instytucje i Stany Zjednoczone, oraz samej istoty stosowania takich instrumentów międzynarodowej polityki gospodarczej. W tym celu wykorzystano historyczne dane gospodarcze przedstawiające sytuację gospodarczą Federacji Rosyjskiej od lutego 2014 do 2022 roku oraz prognozy gospodarcze opracowane dla zobrazowania siły oddziaływania zastosowanych ograniczeń.

Pełne poznanie efektów zastosowania środków ograniczających, jakimi są sankcje gospodarcze, winno stać się silnym orężem w ręku instytucji międzynarodowych oraz państw, dla których prawo do samostanowienia narodów oraz fundamentalny porządek międzynarodowy jest jedną z najważniejszych wartości.

Słowa klucze:

sankcje gospodarcze, instytucje międzynarodowe, wojna rosyjsko-ukraińska

Europejski sektor węgla kamiennego w trakcie kryzysu pandemicznego i wojennego: uratowany, pogrzebany czy zombifikowany?

Europejski sektor producentów węgla kamiennego, ze względu na ogólnoeuropejskie przemiany energetyczne, od wielu lat zmierzał ku „fazie schyłkowej”. Trend ten wydawał się nie do zatrzymania nie tylko poprzez świadomie kształtowanie nowego ładu energetycznego na poziomie całej wspólnoty europejskiej, ale i w wyniku wykładniczego wzrostu kosztów wydobywania, które były przesłanką do likwidacji kopalń jako projektów nieuzasadnionych ekonomicznie. Kryzys popytowo-podażowy i skokowy wzrost konsumpcji energii po zniesieniu restrykcji pandemicznych w połączeniu z radykalną utratą zewnętrznych dostaw węgla z Federacji Rosyjskiej indukował głęboką nierównowagę rynkową, która przyczyniła się do wzrostu cen węgla do nienotowanych wcześniej poziomów. W referacie zostanie podjęta analiza, czy główni, europejscy producenci węgla kamiennego stali się znaczącymi beneficjentami niekontrolowanego wzrostu cen generując przy tym tzw. ponadnormatywne zyski (*windfall profits*). Za pomocą metod statystycznych takich jak: analiza trendu, liniowe metody dyskryminacyjne, statystyki opisowe oraz wybranych narzędzi analizy finansowej wraz z podstawami prognozowania ekonomicznego zweryfikowane zostały następujące hipotezy badawcze:

H1. Nierównowagi popytowo-podażowe indukowane kryzysem pandemicznym oraz wojną na Ukrainie przyczyniły się do wygenerowania ponadnormatywnych *windfall profits* w sektorze producentów węgla kamiennego

H2. Nierównowagi popytowo-podażowe indukowane kryzysem pandemicznym oraz wojną na Ukrainie przyczyniły się do istotnej poprawy kondycji finansowej producentów węgla kamiennego rozumianej jako: spadek punktowego scoringu ryzyka upadłości lub/i spadek poziomu zadłużenia.

Celem wystąpienia będzie przeprowadzenie analizy wybranych parametrów finansowych (ryzyka upadłości, poziomu zadłużenia, płynności finansowej) a następnie zestawienie otrzymanych wyników do trendu obserwowanego w latach przed kryzysem, tak aby możliwe było podjęcie próby odpowiedzi na następujące pytanie:

Czy kryzys pandemiczny i wojenny, który doprowadził do nierównowag rynkowych, może przyczynić się do wydłużenia cyklu życia producentów węgla kamiennego na skutek możliwych ponadnormatywnych zysków i może tym samym spowolnić wdrożenie zielonego ładu?

Kluczowym punktem wystąpienia będzie próba odpowiedzi na pytanie, czy wspomniany splot zdarzeń będzie efektywnym przedłużeniem życia w sektorze w relatywnie dobrej kondycji, jego zombifikacją z prolongowaniem kropliwek finansowych czy na dobre przyspieszy jego likwidację na korzyść rozwiązań niskoemisyjnych.

Słowa klucze:

modele upadłości, predykcja upadłości, zadłużenie, analiza finansowa, sektor węglowy, analiza sektorowa

Przedsiębiorczy krajobraz Polski w perspektywie kraju frontowego w globalnym konflikcie

Przedsiębiorczość można rozpatrywać jako kluczowy element gospodarki danego regionu. Prawidłowa ocena krajobrazu przedsiębiorczego wraz z szansami oraz zagrożeniami jakie niesie ze sobą zmieniające się środowisko może okazać się niezwykle ważna, ponieważ pozwoli na zauważenie obszarów, które wymagają wzmożonej uwagi. Szeroka analiza otoczenia przedsiębiorczego daje możliwość podjęcia trafnych działań w celu eliminacji przeszkód dalszego rozwoju. Jednakże wszelkie rozważania dotyczące gospodarki powinny brać pod uwagę wojnę w Ukrainie. Polska w tej sytuacji została postawiona w roli kraju frontowego, przez który przepływają uchodźcy z Ukrainy oraz docierają w obszary działań wojennych zapasy i sprzęt wojskowy. Trudna sytuacja skłania do pochylenia nad sytuacją gospodarczą w Polsce, także nad kwestiami związanymi z przedsiębiorczością.

Celem opracowania jest zarysowanie krajobrazu przedsiębiorczego Polski na przestrzeni lat oraz identyfikacja zagrożeń, które w szczególnym stopniu mogą dotyczyć przedsiębiorczości. Rozpoznane zostaną regiony, które w znacznym stopniu narażone są na występowanie negatywnych zjawisk. Obszarami przedsiębiorczości, które między innymi zostaną wzięte pod uwagę podczas analizy są: nasycenie przedsiębiorczością, branże w jakich rozwija się przedsiębiorczość, innowacyjność przedsiębiorstw, instytucje otoczenia biznesu oraz podstawowe dane dotyczące kondycji finansowej przedsiębiorstw takie jak płynność czy zyskowność sprzedaży. Zastosowanie wskaźników cząstkowych pozwoli na opracowanie taksonomicznego wzorca rozwojowego. Analiza przeprowadzona w ten sposób, poza dokładną obserwacją poszczególnych elementów składających się na krajobraz przedsiębiorczy umożliwi także uchwycenie szerokiej perspektywy. W opracowaniu zostanie przedstawiona analiza stanu przedsiębiorczości za pomocą wybranych wskaźników a dodatkowe wykorzystanie metody taksonomicznej umożliwi wskazanie regionów słabiej rozwiniętych, wymagających większej uwagi w czasie kryzysu oraz tych, które pomimo przeciwności nie przestają się rozwijać. Przedstawiony zostanie ranking przedsiębiorczości dla poszczególnych województw. Wnioski wyciągnięte na podstawie zebranych danych posłużą do sformułowania zaleceń co do dalszej polityki w zakresie przedsiębiorczości. Przeprowadzona analiza będzie obejmowała także zmiany, które mogą zaistnieć w gospodarce poprzez trwającą za wschodnią granicą wojnę.

Słowa kluczowe:

przedsiębiorczość, kryzys, gospodarka, rozwój

Kryzys wiary i moralności chrześcijańskiej jako przyczynek zmian politycznych

XXI wiek przyniósł wiele przełomowych zmian, z punktu widzenia historii i rozwoju świata. Jest to czas największych odkryć technologicznych, medycznych, czy szeroko rzecz ujmując – naukowych. Zmiany te nie ominęły również wierzeń tradycyjnie zakorzenionych w świadomości europejskiej. Dziś mówimy nie tylko o kryzysie wiary katolickiej w krajach Europy Zachodniej, takich jak Francja, czy państwa Beneluxu, których mieszkańcy postawili już wiele lat temu na moralny postęp odrzucając tradycyjną wiarę swoich przodków.

Kryzys ten dotarł również do Europy Środkowej oraz Wschodniej. Doskonałym przykładem tego zjawiska jest Polska. Według Małego Rocznika Statystycznego Polski 2021, 84,8% społeczeństwa, to katolicy, czyli według tego badania osoby ochrzczone, które nie dokonały aktu apostazji. W 2005 roku odsetek ten wynosił 96%. Jednak według Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego, we mszach świętych w 2019 roku uczestniczyło tylko 36,9% Polaków uznawanych za katolików wedle tożsamyh kryteriów.

Na drugim biegunie politycznym, widać coraz większe znaczenie ugrupowań nacjonalistycznych, bazujących na przeciwieństwach względem ugrupowań liberalnych, negując wiele komponentów liberalizmu. Mało tego, współczesna nauka o systemach politycznych wyróżnia już demokrację liberalną oraz jej nieliberalny odpowiednik, cechujący przeciwników tego podejścia ideologicznego.

Taka ewolucja przynosi za sobą, poza zmianami moralnymi, również zmiany społeczno - polityczne, ale również widoczny wzrost polaryzacji społeczeństw. Do głosu coraz mocniej dochodzą partie i ugrupowania lewicowo – liberalne, niosąc na sztandarach hasła tolerancji, czy postępu, a także ugrupowania nacjonalistyczne, sprzeciwiające się takiej ewolucji przestrzeni publicznej. Jednocześnie ugrupowania do tej pory uznawane za centrowe, zmieniają swój polityczny kurs w kierunku lewicowym, w poszukiwaniu nowych wyborców lub decydują się na bardziej radykalny kurs - w kierunku nacjonalistycznym, a często nawet populistycznym, szukając sukcesu wyborczego. Ta tendencja sprawia, że dziś, w porównaniu do początku XXI stulecia, doszło do nieodwracalnych zmian na rynku politycznym krajów europejskich.

Autor dochodzi do tych wniosków, dzięki analizie porównawczej systemów partyjnych wybranych krajów Europy Zachodniej oraz wybranych krajów Europy Środkowo - Wschodniej, a przede wszystkim analizie zmian tym systemów na przestrzeni lat, jak również dzięki krytycznej analizie badań sondażowych, w odniesieniu do poziomu religijności mieszkańców owych państw. Tak przeprowadzone badanie może wskazać, że kryzys wiary, zwłaszcza młodych wyborców, powodujący zmianę wartości kluczowych dla

głosujących, może być tą pierwszą determinantą, wymuszającą zmiany całego systemu partyjnego w wielu krajach Europy.

Słowa kluczowe:

kryzys, alternacja władzy, zmiana polityczna

Sabina Barszcz

E-mail: sabina.barszcz2@uwr.edu.pl, tel: 794-415-686

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-8324-9597>

Uniwersytet Wrocławski, Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych, Instytut Psychologii

Angelika Frankowska

E-mail: 314264@uwr.edu.pl

Uniwersytet Wrocławski, Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych, Instytut Psychologii

Jakie uwarunkowania psychologiczne wiążą się z częstością zachowań proekologicznych młodych Polaków?

Postępująca degradacja środowiska naturalnego stanowi jeden z głównych kryzysów XXI wieku (Kazimierzczak i Szumiec, 2021). Jego zredukowanie zależy od współpracy nie tylko ogółu globalnego społeczeństwa, ale także różnorodnych działań interdyscyplinarnych – w tym z zakresu nauk społecznych. Aby efektywnie oddziaływać na zmianę negatywnych nawyków ludzi wobec środowiska naturalnego oraz promować wśród nich działania o charakterze przeciwnym – prośrodowiskowym – należy szczegółowo opisać psychospołeczne uwarunkowania zachowań przyjaznych naturze.

W niniejszym badaniu sprawdzano, czy i jakie związki występują pomiędzy typami regulacji zachowania (tj. motywacja wewnętrzna, integracja, identyfikacja, introjekcja, regulacja zewnętrzna i amotywacja), aspiracjami życiowymi (wewnętrznymi i zewnętrznymi) opisywanymi w teorii autodeterminacji (np. Deci i Ryan, 2000, 2002) oraz specyficznymi przekonaniami prośrodowiskowymi a deklarowaną częstością zachowań proekologicznych u adolescentów i młodych dorosłych. Badanie miało formę kwestionariuszową, odbywało się *online*. Uczestniczyli w nim stający się dorośli i adolescenti z Polski (N=261) w wieku 15-30 lat (60% grupy badanej stanowiły kobiety).

W celu weryfikacji hipotez zastosowano analizę korelacji, regresji i modelowanie równań strukturalnych. Wyniki pokazały, że introjekcja, identyfikacja i integracja, aspiracje życiowe (zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne) oraz specyficzne przekonania dotyczące ważności zmian w środowisku naturalnym odpowiadają za wyjaśnienie 45% zmienności działań proekologicznych u młodych Polaków. Typy regulacji istotnie wyjaśniają największy procent wariancji tychże zachowań oraz są mediatorami dla celów wewnętrznych i przekonań o ważności zmian obserwowanych w środowisku.

Otrzymane wyniki mają implikacje zarówno teoretyczne, jak i praktyczne (np. podnoszenie efektywności edukacji ekologicznej w Polsce).

Słowa klucze:

zachowania proekologiczne, teoria autodeterminacji, autodeterminacja, młodzi dorośli, adolescenti

Starzejące się społeczeństwo jako wyzwanie społeczne Polski

Starzenie się społeczeństwa to proces zauważalny w skali całego globu, który w ostatnich latach przybrał na tempie. Polska nie jest tu wyjątkiem. Według wszelkich dostępnych prognoz demograficznych przemiany te oraz ich tempo będzie w Polsce przebiegało w sposób najszybszy i najgłębiej postępujący w całej Unii Europejskiej. Starzenie się społeczeństwa wiąże się z wieloma aspektami wpływającymi na funkcjonowanie naszego państwa, np. spowolnienie wzrostu tempa PKB czy też wzrost wydatków rządowych zwłaszcza na świadczenia socjalne oraz opiekę zdrowotną. Na chwilę obecną polski rząd stara się przeciwdziałać spadkowi dzietności poprzez wdrażanie programów socjalnych (np. 500+), jednakże rezultaty nadal nie przynoszą wystarczających efektów, by można było mówić o skutecznej walce z problemem starzenia się społeczeństwa.

Celem referatu jest analiza społeczeństwa polskiego w kontekście obecnych i przyszłych przemian spowodowanych starzeniem się społeczeństwa, zbadanie wpływu tych procesów na sytuację społeczną w Polsce oraz próba zdobycia odpowiedzi, jakie implikacje może mieć ono w przyszłości. W celu przedstawienia naszego społeczeństwa posłużę się danymi GUS-u oraz Eurostatu, uwzględniając dwa procesy: spadek dzietności i spadek umieralności. Poruszę także zagadnienia ekonomiczne.

Słowa kluczowe:

problem społeczny, demografia, starzenie się społeczeństw, starość, osoby w starszym wieku

Aleksandra Tomasiewicz

E-mail: aleksandra-tomasiewicz99@wp.pl

Politechnika Bydgoska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy

Sytuacja i uwarunkowania rozwoju kariery zawodowej młodych Polek w perspektywie zrównoważonego rozwoju

Zrównoważony rozwój jest koniecznością, ale przede wszystkim wyzwaniem zarówno dla pracodawców jak i dla pracowników. Funkcjonują oni w realiach obecnych i nadchodzących kryzysów różnego rodzaju i coraz częściej o skali globalnej, np. pandemia, wojna na Ukrainie. Odpowiedzią na to wyzwanie może okazać się społeczna odpowiedzialność biznesu.

Badania dotyczące kształtowania kariery zawodowej, przedsiębiorczości, czy uwarunkowań rynku pracy kobiet są szeroko prowadzone w wielu aspektach np. równość w zakresie wynagrodzeń, czy możliwości awansu, life-work-balance itd. obejmują zagadnienia kulturowe, bariery przedsiębiorczości, czynniki satysfakcji z pracy itp. Celem badań jest poznanie najważniejszych uwarunkowań kształtowania środowiska pracy kobiet w kontekście wyzwań zrównoważonego rozwoju. Badania przeprowadzono wśród studiujących młodych kobiet, przedmiotem badań są ich wiedza, postawy i oczekiwania w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu oraz zachowania na rynku pracy.

Słowa klucze:

jakość życia zawodowego, społeczna odpowiedzialność biznesu, kariera zawodowa kobiet

Cost and Benefit Analysis of a Currency Change to Euro in Poland, with respect to Russia's 2022 Ukraine Invasion

In February 2022, Russia launched a military invasion to Ukraine, which caused Poland, a neighbouring country, to suffer economically: the zloty (Polish currency) lost its value against the dollar by 5.6%, becoming the second-worst performer currency after the Russian Ruble (Onoszko, 2022). Thus, the invasion's economic aftermath begs the question of whether Poland should consider changing to the Euro, as the Zloty might remain volatile compared to the US dollar.

The Impossible Trilemma is a school of thought that suggests how an economy cannot have free movement of capital, a stable exchange rate, and an independent financial policy simultaneously (Pettinger, 2022). Currently, Poland has control over the stability of exchange rate and independent monetary policy as the sole user of the zloty but converting to the euro would take the privilege of a stable and controlled exchange rate. A thorough cost-and-benefit analysis regarding a currency change is conducted by using quantitative concepts such as Gross Domestic Product (GDP) or inflation indices and evaluating currencies' values in different time intervals, conflicts, and political developments, keeping in mind that 80% of Polish trade is currently settled in Euro and that Poland continues to sell foreign currencies to revive Zloty (Najwyższa Izba Kontroli, 2022). The necessity of a radical currency change in Poland is discussed, with internal and external policies adopted by the government examined, while considering risks or advantages like how Poland benefitted in other situations from using a non-euro currency. After the evaluation of collected data and past crises, it is concluded that Poland would benefit more from having their own currency with regards to its unique proximity to Western Europe and the warzone, in addition to previous successful government policies during other global crises.

JEL Classification: F51; F52; G01; G18

Keywords:

Poland, Russia, European Union, Invasion, Euro, Zloty

Dra. Siti Zumrotul Maulida, M.Pd.I, Fakhriyyah Asmay Aidha

E-mail: zumrotul.sm@gmail.com, asmayaidha@gmail.com

UIN Sayyid Ali Rahmatullah Tulungagung

The Impact of The Differences in The Values of Rupiah and Bath on The Daily Living Process of Thai Students Studying Indonesian at UIN SATU

It's a medium of exchange that plays an important role in human life. The process of money exchanges can happen directly or indirectly. All of life's needs and activities are not free of "money". Economic activity is synonymous with financial activity. Each country has a different currency for economic activities. National currencies are regulated by the policies and policies in each country, and currency exchanges in individual countries vary. Improvements and declines in exchange may occur daily, weekly, or even yearly. These differences affect the everyday life of each citizen. Especially foreign nationals in a country with different currencies. Like Thai Students who are studying at UIN SATU. They have to manage her finances. Thai students should be able to use rupiah currencies to sustain daily life. Surely a "deficit" of rupiah with bath would have impaired their financial arrangement. The difference in "living" expenses, education costs, and others certainly make it concussive. Even so, Thai students have a way of getting used to new currencies, which are different from the ones they used before. How did the students manage their finances? That question posed a problem in "the study". In addition, the study is also aimed at curbing the impact of the rupiah's value difference with bath on the everyday life of Thai students in UIN SATU. This collection of "data" on qualitative research will take place through interviews and questionnaires. And the "data" will be analyzed using Miles and Huberman's theories, data reduction, and verification.

Keywords:

economic activity, living expenses, rupiah and bath, thai student

Wiktor Belkhat

E-mail: wiktor.belka4@wp.pl, tel: 664 544 332

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-6098-9602>

Jagiellonian University; Institute of Economics, Finance and Management

Universal basic income as a way to fight poverty

We live in a world that is difficult to understand in its complexity, and its problems are not easily solved. One of the most acute crises that has been plaguing the Earth for ages is poverty, and many scholars have attempted to minimise it. In recent years, the global pandemic has made this problem even more difficult to tackle. One of the prospective solutions that could amount to ending or at least alleviating the global poverty is the introduction of universal basic income (UBI). It has been the object of political debate all over the world for many years now. This paper will examine the concept of UBI as a way to combat poverty as a social issue. It could help eradicate this problem by reducing the proportion of the population living below the poverty line. The paper will provide a comprehensive overview of the economic and social implications of UBI, including its potential to reduce poverty and inequality. Additionally, it will explore the practical considerations of implementing UBI, such as the funding mechanism and the potential for a political backlash. The paper will draw on research in economics, political science, sociology, and other social sciences to assess the viability of UBI as a response to poverty, which is one of the main crises of the 21st century. The research will be based primarily on the literature and on the statistical data derived from UBI implementation experiments already conducted all over the world.

Keywords:

poverty, inequality, UBI, debate, funding

JEL classification: D31, D63, E63, I32

Jarosław Daniel Osmolak, PhD

E-mail: jaroslaw.osmolak@ue.wroc.pl

ORCID iD: 0000-0002-0447-7792

Wrocław University of Economics and Business

Specjalna Strefa Ekonomiczna Małej Przedsiębiorczości S.A. w Kamiennej Górze

The challenges for Japanese economy at the beginning of 21st century

Issues

The presentation exposes the selection of main challenges for the Japanese economy at the beginning of the 21st century, i.e. the period between 2000-2022. The author describes the three main groups of the challenges:

1. Economic challenges.
2. Socio-cultural challenges.
3. *Black Swans*.

Purpose of the presentation

The author's intention is to present the range of challenges for Japanese economy: from the ones having strictly economic roots (as economic stagnation, high public debt and 2007/ 2008 financial crisis), through the ones having a socio-cultural background (ageing population, declining birthrates), to the ones being unpredictable and inevitable (as 2011 Tōhoku earthquake and tsunami or recent COVID-19 pandemic). The challenges were divided into three groups: economic, socio-cultural and *Black Swans* (unexpected and unpredictable events). The abovementioned challenges need to be perceived as crises which have importantly affected the condition of the Japanese economy.

Research method

In principle the presentation is based on the desk research of the documents and data available not only in the domestic reports of Japanese institutions (eg. National Institute of Population and Social Security Research, MOFA, BOJ), but also in the documents of international organizations (eg. OECD, WHO, UN).

Results

The undertaken research exposes events which have had a significant impact on Japan since 2000. In the upcoming years the Japanese government will face the inevitability of the challenges, therefore some countermeasures have been already undertaken (eg. *Abenomics*, The Basic Law on Measures for the Ageing Society). The interdisciplinary exemplification is an innovative synthesis of crisis phenomena affecting the Japanese economy at the beginning of the 21st century.

Key words: Japanese economy in 21st century, global challenges, 21st century crises

JEL Classification: G01; H12; O53

Eni Setyowati, Irfandy Budi Santoso

UIN Sayyid Ali Rahmatullah Tulungagung, Indonesia

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-9989-2325>

eniiaintulungagung@gmail.com

The Success Of Indonesian Ecotourism With An Ecological And Conservation Approach In The Post Covid-19

The success of tourism development that is environmentally friendly and adapted to local uniqueness and conditions can be measured through sustainable socio-cultural processes that involve local community identity, sustainable cycles of natural resources and the environment, and economic processes that can provide sustainable benefits. Tourism that pays attention to ecological aspects is the basis for sustainable ecotourism development. While conservation is an effort to preserve or save the environment to support ecotourism activities.

This paper aims to explore the success of Indonesian ecotourism with an ecological and conservation approach in post covid-19. This study used a qualitative descriptive method to collect data using interviews, websites, and reliable online sources. Data and information were triangulated to improve researchers' comprehension. The results of the study indicate that if the ecotourism approach is properly implemented, the tourism industry has the potential to provide a beneficial positive impact on the environment through efforts to protect and conserve the environment where tourism can be a source for financing efforts to protect environmental resources and increase the economic value of resources or the environment, as well as empowerment in the social and cultural fields of the surrounding community. The development of ecotourism in an ecological and conservation approach is expected to be able to maintain and preserve natural resources, both flora and fauna, so that they remain sustainable.

Keywords:

Ecotourism, Indonesia, ecological, conservation, post covid-19

Desmond Onyemechi Okocha, PhD

Department of Mass Communication

Bingham University, Karu, Nasarawa State, Nigeria

ORCID - 0000-0001-5070-280X

Email: desmonddoo@yahoo.com

Blessing Arsun Dapoet

Department of Mass Communication

Bingham University, Karu, Nasarawa State, Nigeria

Email: blessingdapoet@gmail.com

Emergence of media entrepreneurship in Nigeria: Prospects, problems and future

Media entrepreneurship is increasing globally by the day, as endless opportunities are readily available to entrepreneurs who take up the new media trade. Nigeria as a nation has been undergoing economic crises since 2015, and the country has been declared the poverty capital of the world. This was compounded by the Covid-19 and the global fall in oil price. Media entrepreneurship has become one of the remedies and pathways out of the economic downturn. Several social media outlets such as Facebook, Twitter, Mobofree, Eskimi, MySpace, Badoo, blog; and applications such as WhatsApp, Instagram and Skype have become viable tools for entrepreneurs. To establish a new media outfit, an entrepreneur needs ICTs such as smartphones, laptops/desktops, video cameras, internet connection, software applications and power supply. This paper examines the emergence of media entrepreneurship in Nigeria, its prospects, problems and future. It relies on secondary sources of data available in academic materials relevant to the discourse. The paper highlights some prospects of media entrepreneurship such as flexibility to work from any location, wealth creation, employment opportunities and its encouragement of innovations. Some of the challenges confronting media entrepreneurship discussed in the paper are under-funding, poor infrastructure, poor legal and institutional framework and piracy. The study recommends that the media should be used to spread the idea of entrepreneurship, to encourage people to embrace small businesses that can boost the economy, provide employment and jobs. There is a need for a legal framework to check the issues of fake news, propaganda and piracy in the media among other recommendations made.

Keywords:

Media Entrepreneurship, New Media, Digital Economy, Innovations, Nigeria

Emilia Okarma

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Koło Naukowe Bankowości

CyberLaw The Russian-Ukrainian war in cyberspace

The aim of the paper is to present the experience of the first 10 months of the Russian-Ukrainian war in the field of activities carried out in cyberspace and to discuss the legal aspects of these activities, both in terms of *lex lata* and *lex ferenda*. In addition, lessons from the observed warfare for the cybersecurity of Poland and European countries will be discussed (f.e New funds in the state budget for cybersecurity administrative from February 2022). The research was based on the outsourcing of legal, administrative and scientific sources.

Keywords:

cyber security, outsourcing military, conflict

JEL Classification: K4

Politics of Citizenship in Strengthening Indonesian Social Capital during the COVID-19 Pandemic

The COVID-19 pandemic has had a very complex impact on Indonesian society. This has prompted the Government of the Republic of Indonesia to carry out various policies to overcome all problems resulting from the crisis. The policy that has been implemented is a form of citizenship politics. This policy also had an impact on strengthening the social capital of the community to continue to obtain their rights and obligations as citizens. This research focuses on the study of citizenship politics which leads to the strengthening of social capital. Researchers used a qualitative approach with descriptive research methods and literature study research techniques. The result is that there are several government policies that have a positive impact on Indonesian society. Policies such as social restrictions, vaccinations, and assistance with medical expenses are forms of citizenship politics that clearly strengthen social capital. The existence of collaboration between the government and the community has made the acceleration of the alleviation of the COVID-19 crisis in Indonesia proven to show an improving trend. It can be seen from the daily cases of COVID-19 which continue to decline and economic growth continues to increase. Politics of Citizenship have increased the community's social capital in dealing with a pandemic, as indicated by the existence of the Kampung Tangguh movement against COVID-19, mutual cooperation in aiding exposed populations, and post-exposure trauma healing recovery. All efforts by policymakers and leaders to foster a sense of connectedness will result in collaborative steps to combat COVID-19 with the community.

Keywords:

Politics of Citizenship, Social Capital, COVID-19 Pandemic

Hadit María Galindo Pianeta

hadit.galindo@gmail.com

+57 3013482166

Independent Researcher

Sexual Violence, STD/STI and Adolescent Pregnancy in Colombia: Examining attitudes and sex education training of teachers

The present study examines the attitudes, training, and teaching of sex education of teachers in Colombia and how it contributes to the prevention of sexual violence, STD/STI, and adolescent pregnancy among students. In this research, a voluntary online questionnaire was conducted among five public schools in Soledad - Atlántico, to collect a sample of 138 teachers. The questionnaire inquired about the attitudes and training of teachers on sex education, the formal execution or non-execution of sex education activities in the classroom, and personal and professional characteristics. The analyses show that overall teachers have a positive attitude towards sex education teaching in the school, but they are not sure about teaching different aspects of sexuality (53.6%) because it is a delicate topic. It also indicates that a significant part of teachers consider that more than necessary sexual information is given (50,7%) and that 55.8% of teachers do not execute formal activities of sex education. A crisis is a state of affairs where a decisive change is required and sexual violence, STD/STI, adolescent pregnancy are some of the current issues leading to a socioeconomic crisis in Colombia. In consequence, this research has important contributions as it provides an overview of the measures that can be taken regarding sex education training in teachers and the formal teaching of sex education in the schools of Colombian territory. Finally, the research also provides future recommendations to continue assessing the internal factors of teachers like feelings, thoughts, and self-confidence, as well as external factors associated with the country, like culture, religion, policies, possible obstacles, training at universities, etc.

Keywords:

sex education, teachers, attitudes, training, adolescent pregnancy, STD/STI, sexual violence.

Marceli Hązła

Email: marcelihazla@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-0681-5668>

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

What Can We Learn from Crises: Paradigm Shifts in the 21st Century

Over the course of the 21st century, there has been an increase in the frequency of 'crises of the century'; from the financial crisis of 2007-2009, through the COVID-19 pandemic of 2020-2021, to the war in Ukraine starting in 2022. Economic theory often points to the realising function of crises, as they help to restore systems to equilibrium after a period of rising imbalances. However, this also proves an inherent shortcoming of economic science as well as of the capitalist system as a whole – as due to the widespread belief in full market efficiency, proactive measures to reduce growing imbalances are oftentimes neglected, and only reactive measures are taken once a crisis has already occurred.

This paper attempts to critically analyse selected crises in the 21st century; the financial crisis, the COVID-19 pandemic and the war in Ukraine. The juxtaposition of their selected underlying causes related to growing systemic imbalances and their effects will serve as a baseline for the following thesis:

In the 21st century, a reactive approach to crisis management is no longer suited to the economic and social realities and challenges of the VUCA world. Proactive management using appropriate institutions will therefore become a necessity.

The paper also goes on to present the European Green Deal as an example of an institution that can support the proactive management of issues related to climate change.

Keywords:

crises, financial crisis, COVID-19, war in Ukraine, European Green Deal

Alan Golec

alan.golec@doktorant.up.krakow.pl

ORCID: 0000-0002-9260-9010

Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, Szkoła Doktorska

Technological unemployment and a crisis of humanity – scenarios of occupying our time in the jobless world

Technological change has brought numerous amendments to people's everyday lives – and it's anticipated to change them even further. One of the crucial threats connected with the development of technology is the phenomenon of technological unemployment – which happens when technology takes workplaces over and the lost jobs are not being replaced by another, human-dedicated ones. Besides the multi-dimensional economic impact, technological unemployment may influence the lives of the displaced workers in various ways. One of the effects might be connected with the freed time resulting from the jobs being taken away from the employees or from shortening the working time due to automation processes. This issue could be the most significant in the “occupational-biased” model of the emergence of this phenomenon. During the speech, various insights emerging from the scientific discourse that proposes the ideas of how this “freed time” might be reoccupied will be presented. Examples of such ideas range from introducing games; disconnecting work from income (by the introduction of the basic income) to transposing people's everyday lives to the environments of virtual reality. It is essential to examine whether these propositions could mitigate the issues of the well-being of the displaced employees, allow them to maintain physical and psychological activity and bring them a sense of accomplishment. The aim of the presentation will be to aggregate the economic, psychological, social and philosophical conditions that ought to be met in order to prepare humanity for the era of “jobless growth” with potentially unlimited leisure and to avoid the devastating effects of technological unemployment in the light of the potentially upcoming humanity crisis.

Keywords:

automation, technological change, technological unemployment, well-being

Marta Bakun M.A.

e-mail: marta.bakun@uwr.edu.pl

ORCID ID: 0000-0003-0422-9657

University of Wroclaw, Doctoral College of Political and Administrative Sciences

Migrations as a result of an imbalance in the economic sphere. The example of Ukrainian migrants to Poland in legal, political, and social aspects

In the context of the migration of Ukrainians to Poland, migration is most often characterized as strictly economic matter. However, it should be remembered that the reasons for displacement are not uniform. As noted by Eugene M. Kulischer (1948), migrations can be understood as a result of imbalances in the economic and demographic sphere in a given market, the occurrence of which is a natural aspiration of markets involved in the movement of people to equalize economic differences. However, the cause of the imbalance effect was often security-related, despite the classification of Ukrainians only as migrants from Ukraine, in fact until the Russian aggression against Ukraine on February 24, 2022.

Thus, the shape of economic migration was influenced by the political as well as the social aspect in the form of family reunification. The analysis of the data allowed to notice a change in the profile of the migrant in recent years - from the overwhelming number of men aged 30-59 coming mainly to eastern Poland to work, in the period immediately before Covid, to the predominance of women migrating to large and medium-sized cities in Poland.

The legal aspect is also important. It has been repeatedly argued that Polish law is not keeping up with the geopolitical situation and it is necessary to update the procedures themselves in order to prevent violations. The speech aims to draw attention to the various backgrounds of the seemingly well-known migration and to analyze the phenomenon of migration of Ukrainians to Poland, changes in the nature of Poland as a host country, and an attempt to analyze the economic aspect of the phenomenon.

The aim of the speech is to answer the following questions:

1. Who is migrant - defined or undefined?
2. Ukrainians' migration profile - is the push-pull theory enough?
3. Does the law support migration? Chosen systematic paradoxes.
4. Economic aspect of migration - benefit or burden?

Keywords:

immigration law, migration, Poland, Ukraine, immigrant workers